

ORANJEWIJK

ons koninkrijk

ÉCHT LENTE

nr. 1
2022

**SPORTEN OP
LOOPAFSTAND?**

CONTACT:
SPORTSCHOOLDELEEUW@HOTMAIL.COM
WWW.SPORTSCHOOLDELEEUW.NL

OOSTERGRACHTSWAL 123, 8921 AC LEEUWARDEN

Femke de Boer

Zangles
Ademcoaching
Pianoles

www.femkedeboer.com
contact@femkedeboer.com
Verkorteweg 12 • 06 30 56 20 79

EVERT JAN HOEN
BOUW- EN SCHEEPSTIMMERBEDRIJF
EMMAKADE 198
8933 AX LEEUWARDEN
TEL.: 06 – 25096569 / 058 – 2125879
E-MAIL: EVERTJANHOEN@XS4ALL.NL

PRINS & BOS
PRIVÉ- EN BIJLES

MARIEKE PRINS   ENGELS   FRANS   WISKUNDE   REKENEN

Privés,
Bijles   Lesruimte
en aan huis   Leeuwarden-
Deinum e.o.   Cursus
op maat

AANMELDEN KAN VIA   058-8446392
06-55500816

ZUIDERGRACHTSWAL 18
8933 AE LEEUWARDEN

WWW.PRINSENBOSBIJLES.NL
INFO@PRINSENBOSBIJLES.NL

Invest in your skin
You wear it every day

Salon Patricia
Oranje Nassaustraat 19
Bovenetage Kapsalon Haaridee   Info@salon-patricia.nl
Tel: 06-16802230   www.salon-patricia.nl

**Benieuwd wat úw huis
waard is?**

**Bel ons:
058 - 216 05 00**

**GRATIS EN
VRIJBLIJVENDE
WAARDE
BEPALING**

Zuiderplein 31
Leeuwarden

info@bosmadewitte.nl
www.bosmadewitte.nl

Dochter&Zn
verloskundepraktijk

Emmaplein 1
www.dochterenzn.nl

Schoonheids- en kapsalon

Petra Reen

M 06 2147 7982

Jitske Maaike

M 06 3985 4910

Willem Lodewijkstraat 53, 8933 BJ Leeuwarden

VAN DE REDACTIE

Zoals het omslag van onze lenteglossy laat zien en ook in de Oranjewijk/Tulpenburg en omstreken overduidelijk blijkt zijn we in de lente aanbeland. Corona lijkt zo goed als achter de rug en ons buurthuis draait weer op volle toeren. Overal in de wijk wordt geklust, verbouwd, gegraven, geharkt en geschoffeld en dat vonden we zó opvallend dat we er de achterkant van uw lijfblad aan gewijd hebben. Als je dat allemaal ziet gaan je eigen handen wellicht ook jeuken.

De redactie probeert zich te onthouden van politieke statements en op dat gebied een neutraal gezichtspunt in te nemen. Maar het huidige afschuwelijke oorlogsgeweld in Oost-Europa speelt op de achtergrond wel degelijk mee. We beseffen weer eens te meer hoe bijzonder kwetsbaar een toestand van vrede is. In ons artikel over de Phoenix Rijwielfabriek en Het Verzet laten we zien dat het nog maar ruim tachtig jaar geleden is dat we hier ook middenin een oorlog zaten, onderdrukt werden en waar mogelijk verzet pleegden. Ook vanuit onze Oranjewijk is op niet mis te verstane wijze meegeholpen aan het heroveren van de vrijheid in april 1945.

In dit lentenummer spreken we oude en nieuwe bewoners van de Oranjewijk/Tulpenburg. We interviewen een jongerenwerker van Amaryllis. Ook de kinderredactie is weer bijzonder actief geweest en heeft haar vaste 4 pagina's op een originele manier ingevuld. Op kookgebied hebben we maar liefst 3 bijdragen in de vorm van een interview met De Reizende Kookvrouw, een OVER DE KOOK artikel en reminders voor het naderende WALKING DINNER.

De wijkvereniging, het wijkpanel en NEO geven korte impressies van hun plannen voor 2022 zodat u weer helemaal up-to-date bent en kunt meedoen aan activiteiten die u aanspreken. En tenslotte starten we een nieuwe rubriek over 'groen in de Oranjewijk'.

Veel plezier met deze nieuwe jaargang van de ORANJEWIJK ONS KONINKRIJK.

INHOUD

VAN DE REDACTIE	3
ACTIVITEITEN BUURTHUIS KALENDER	4
VAN DE WIJKVERENIGING	5
VAN HET WIJKPANE	6
INTERVIEW: DE REIZENDE KOOKVROUW	7
VUURVOGEL PHOENIX EN HET VERZET	10
OVER DE KOOK	14
KUNSTWERK HERMIEN KOEN	15
GROEN IN DE WIJK	16
KINDERPAGINA'S	17
COLUMN VAN LUKK	21
INTERVIEW: LANGSTE WIJKBEWONER	23
INTERVIEW: JONGERENWERKER AMARYLLIS	27
INTERVIEW: SYLVIA DE WILD	30
NEO	32
RUSSELL	32
NIEUWE GEZICHTEN IN DE	
ORANJEWIJK/TULPENBURG	33
COLOFON	34
INFORMATIE EN CONTACTGEGEVENS	34
COLLAGE: KLUSSEN IN DE WIJK	36

AGENDA BUURTHUIS EN ACTIVITEITEN

ACTIVITEITENKALENDER

HOERA, HET BUURTHUIS IS WEER OPEN!

De coronamaatregelen zijn zomaar weer verdwenen...het buurthuis is dus weer open als vanouds! Eindelijk! Voor de vaste activiteiten, en voor wie daarnaast gebruik wil maken van de ruimte. De trekzaklessen zijn komen te vervallen. Voor info: vraag de beheerder van het buurthuis is Henk Krist (06-26 218 914).

LESACTIVITEITEN BUURTHUIS,

Gysbert Japicxstraat 51.

MAANDAG

cellolessen, op maandagmiddag en maandagavond en dinsdag eind middag/begin avond door **Annette Scholten**, lagesrijkers@gmail.com, **06 295 18136**.

mindfulness, iedere 1e en 3e maandagavond van de maand, in de traditie van Thich Nath Hans, door **Josephine Wernsen** (jwernsen@xs4all.nl en **Els Bultsma** (elsbultsma64@kpnmail.nl), **0566-620486** en **058-2883664**. Website: www.aandacht.net.

DINSDAG

dwarsfluit, op dinsdagmiddag, door **Gera van der Meulen** is gestopt vanwege corona. gefluit.gera@gmail.com, **06-18845178**

cellolessen, eens in de 2 weken op middag en avond, door **Annette Scholten**, lagesrijkers@gmail.com, **06-295 18136**

WOENSDAG

schilderen en tekenen, op woensdagmiddag en woensdagavond, door **Henk Krist**, henkkri@gmail.com, **06-26218914**

DONDERDAG

zanglessen, door **Sofie Raateland**, sraateland@planet.nl, **06-13068946**

VRIJDAG

Jonge Leeuwarder violisten van het **Frysk Jeugdorkest Akademyklas** oefenen in ons buurthuis elke vrijdagmiddag van 16.30-17.30 uur o.l.v. **Janneke Zwezerijnen Boeschoten 06-30514597** jannekeboeschoten@gmail.com. Ook voor meer informatie.

ACTIVITEITENKALENDER VOORJAAR 2022

Voor alle activiteiten geldt: houd de social media (Facebook en Nextdoor) en de website (oranjewijk.nl) in de gaten voor de actuele informatie.

VOLWASSENEN

BUURTCAFÉ:

zondagmiddag **6 maart, 3 april** en **1 mei**, 16-18 uur in het buurthuis

ALGEMENE LEDEN VERGADERING

(ALV): vrijdag **25 maart** 19.30 uur in het buurthuis

FILMAVOND:

vrijdagavond **25 maart** (na de ALV) en vrijdagavond 3 juni in het buurthuis

WALKING DINNER:

vrijdagavond **1 april**, 17.30 - 21.30 uur. After Borrel in het buurthuis

VRIJWILLIGERSBORREL:

vrijdagavond **20 mei** in het buurthuis

BURENDAG, GARAGESALE EN

ZOMERFEEST: zaterdag **24 september**

KINDEREN

PAASEIEREN SCHILDEREN:

zaterdag **16 april** in het buurthuis, 14 - 16 uur

PAASEIEREN ZOEKEN:

zondag **17 april** vanuit de speeltuin, 10-11 uur.

TWEE HANDIGE APPS:

Twee handige apps: via de **Nextdoor app** kunt u een oproep doen als u de kat kwijt bent, of als u een paar liter erwtensoep te veel heeft gemaakt of als hulp nodig heeft. In de Oranjewijk gebruiken als zo'n 250 mensen deze app. De **Omriin app** is ook superhandig: u krijgt via de app een seintje als de bakken naar buiten moeten

Het voorjaar is in aantocht en we mogen weer naar buiten! Wat fijn dat er weer meer mogelijk is, eindelijk kunnen we weer een vrijwilligersborrel houden en ook het Buurtcafé gaat in maart weer van start. U bent van harte welkom!!

ACTIVITEITEN IN HET BUURTHUIS VOORJAAR 2022

Voor alle activiteiten geldt: houd de social media en de website (oranjewijk.nl) in de gaten voor de actuele informatie.

- **Buurtcafé:** zondag **6 maart**, zondag **3 april**, zondag **1 mei** van 16.00 – 18.00 uur
- **Filmavond:** vrijdag **25 maart** na de ALV en vrijdag 3 juni
- **Vrijwilligersborrel:** vrijdag 20 mei
- We kijken ook alvast vooruit; op de **Burendag** van **24 september** willen we ook weer een **Garagesale** en een **Zomerfeest** organiseren.

Wilt u weer meedoen? Houd de flyer en de website en de social mediakanalen in de gaten.

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Op **25 maart om 19.30 uur** is er een **Algemene Leden Vergadering** (de ALV). Hierin zullen we afscheid nemen van de huidige Penningmeester: **Hylke Goudswaard**. Hij heeft vele jaren meerdere functies binnen het bestuur van de Wijkvereniging vervuld en helaas moet hij stoppen omdat hij is verhuisd en niet meer in de Oranjewijk woont. We zijn hem veel dank verschuldigd!

Voor wie erbij wil zijn, de agenda ziet er als volgt uit:

1. Welkom
2. Mededelingen
3. Notulen van de ALV van 18 oktober 2021
4. Jaarverslag 2021
5. Kascontrole commissie
6. Jaarrekening 2021
7. Afscheid van Hylke Goudswaard en overdracht naar de nieuwe Penningmeester: Gerben Dijkstra
8. Activiteiten 2020 waarbij inbreng en ideeën van de leden welkom zijn!
9. Rondvraag
10. Sluiting en een nazit onder het genot van een hapje en drankje, vanaf 20.30 een verrassingsfilm.

Als u aanwezig wilt zijn bij deze vergadering, kunt u middels uw mail de stukken voor de vergadering opvragen: voorzitter@oranjewijk.nl. Deze sturen we u dan toe. Bovenstaande informatie wordt ook via de social mediakanalen van de Wijkvereniging verspreid. We hopen elkaar weer spoedig te treffen, wij kijken er naar uit!
Namens de Wijk- en Speeltuinvereniging Oranjewijk
Mirjam Pruikma

WORD OOK LID VAN DE WIJK- EN SPEELTUINVERENIGING ORANJEWIJK

De Oranjewijk heeft sinds de jaren zestig van de vorige eeuw een bloeiende Wijk- en Speeltuinvereniging. Naast het beheer van de Speeltuin aan het Oranje Nassaupark en het Buurthuis in de Gysbert Japicxstraat heeft de Wijkvereniging een aantal actieve commissies die zorgen voor reuring, vermaak en verfraaiing in de Oranjewijk. De kinderactiviteitencommissie organiseert o.a. de Sint Maarten-optocht en het paaseieren zoeken. De Boomspiegelcommissie zorgt voor kleur onder de bomen in de wijk, de Oranjehofcommissie is actief in de moestuin aan het Emmaplein. Daarnaast zijn er filmavonden in het wijkgebouw, is er elke eerste zondag van de maand een buurtcafé (wijkgebouw) en wordt er jaarlijks een wijkfeest georganiseerd in de speeltuin.

Door lid te worden ondersteunt u deze activiteiten van de Wijkvereniging. Dit geeft gezelligheid in de wijk en u leert uw wijkgenoten beter kennen. Het lidmaatschap kost € 10,00 per huishouden per jaar.

Wilt u ook lid worden? Scan dan de onderstaande **QR-code**, print het formulier en vul uw gegevens in. Het formulier is ook te vinden op de site, ga dan naar www.oranjewijk.nl/nl/wijkvereniging. Indien u het formulier liever in de brievenbus krijgt, stuur dan een mailtje naar secretaris@oranjewijk.nl met uw adres. Het inleveradres staat op het formulier vermeld. Alvast hartelijk bedankt!

Wijkpanel is alweer uit de coronabubbel

ACTIVITEITEN 2022

Het wijkpanel Oranjewijk is van plan om de gemeentelijke subsidie (12.600 euro) aan onderstaande activiteiten uit te geven in 2022:

1. Wijkmagazine
2. Culturele activiteit zoals "Walking Dinner"
3. Communicatieborden op twee plaatsen in de wijk
4. Onderhoud boomspiegels
5. Kunst in de wijk

Natuurlijk zijn niet alle plannen al klaar of goed uitgewerkt, maar het wijkpanel schat in dat al deze acties binnen het subsidiebudget 2022 mogelijk moeten zijn.

BEZOEK PVDA-GEMEENTERAADSFRACTIE

Eline de Koning en Dirk Visser van de PvdA-gemeenteraadsfractie wandelden op 2 maart samen met het wijkpanel door onze wijk. Even opnieuw kijken wat er hier speelt. Het wijkpanel had Andries van Weperen, voorzitter van NEO (energietransitie), en Judy Hoekstra, bewoonster van de Maria Louisastraat (fietsstraat), mee uitgenodigd. Eline en Dirk kregen van NEO te horen dat er nog steeds leges (gemeentelijke heffing)

betaald moet worden voor het plaatsen van zonnepanelen op woningen in een beschermd stadsgezicht (en dat is de Oranjewijk) en elders in de stad niet. Raar maar waar. De gemeente zou dit al veel eerder in orde maken, maar dat is nog steeds niet gebeurd. Daar zullen binnenkort dus wel raadvragen over komen.

Er is bovendien veel meer geld nodig voor het isoleren van huizen, zei Andries. De PvdA weet dat, zei Eline, maar dat extra geld moet echt vanuit Den Haag komen; hogere gemeentebelastingen daarvoor ziet de PvdA niet zitten. NEO heeft voor de bewoners al samen met de gemeente een aanvraag gedaan voor isolatie-geld van het Rijk. Lees over die plannen in het onlangs huis aan huis gebrachte NEO-magazine.

Judy Hoekstra van de Maria Louisastraat vertelde dat de bewoners nu goed werden betrokken bij de gemeentelijke fietsstraatplannen. Half maart bespreken bewoners met de gemeente nieuwe tekeningen over de inrichting van de fietsstraat. Daarin zijn de ideeën en suggesties van de bewoners verwerkt. Wel nog even letten op de e-bikes. Die lijken soms nog harder te rijden dan de 30km die volgens het verkeersbord is toegestaan. Eline en Dirk hebben dit goed genoteerd en waren blij te horen dat dit

soort zaken nu rechtstreeks met de verantwoordelijke ambtenaren wordt besproken. Vanzelfsprekend liep het wijkpanel met haar gasten ook langs de -druke- Willem Lodewijkstraat. Levensgevaarlijk die kruising bij de spoorwegovergang, bleek ook nu weer, en dat aan het eind van fietsstraat Maria Louisastraat! Niet harder dan 30 km, op zijn minst dat moet u hier zo snel mogelijk invoeren, gaven wij aan de PvdA mee. En waarom kan de Willem Lodewijkstraat niet ook gedeeltelijk als fietsstraat worden ingericht?

VERGADERINGEN WIJKPANEL

Het wijkpanel vergadert in 2022 vanaf de maand april in principe op de 1ste maandagavond van de even maanden. Zo vaak als nodig is, is er een gezamenlijke vergadering van wijkvereniging en wijkpanel.

Foto's: Sita Koning Tekst: Rita Hogerhuis

THUIS BIJ DE REIZENDE KOOKVROUW

APPELTAART

Het regent pijpenstelen en er staat een straffe wind als Sita en ik een bezoekje brengen aan Jolanda Klamer, De Reizende Kookvrouw, met haar vrolijke foodtruck. Jolanda is druk in de weer met het bakken van een appeltaart. Ze had hem al klaar willen hebben voor we kwamen, maar dat lukte net niet. 'De knop van de oven doet het niet goed meer', vertelt ze, 'dus ik moet hem goed in de gaten houden.'

VAN ZUTPHEN VIA VIA VIA NAAR LEEUWARDEN

De kaarsjes branden op tafel en sfeervolle muziek komt uit de luidsprekers. Jolanda oogt als een echte kookvrouw met haar witte schort. De foodtruck staat in de Maria Louisastraat geparkeerd. Praktisch elke vrijdag staat ze ermee op de markt. Avontuur en ondernemerschap zit haar in het bloed. Jolanda is geboren in Zutphen, woont in Leeuwarden, maar heeft een hechte gevoels-

band met Amsterdam. 'Amsterdam is nog steeds als mijn tweede thuis.'

ALS JE IN DE GOEDE RICHTING KIJKT, HOEF JE ALLEEN NOG MAAR DOOR TE LOPEN

Al 3,5 jaar mag Jolanda zich reizende kookvrouw noemen. 'Daarvoor werkte ik in restaurants, zoals De Librije. We hadden ook nog een tijd een kunstgalerie in Amsterdam. Daar komt mijn liefde voor die stad vandaan.' Jolanda deed haar koksopleiding bij het Culinaire Instituut Nederland in Utrecht. Toen ze net haar dochter had, heeft ze heel veel en ver gereisd. Dat deed ze niet alleen om landen, maar ook hun keukens te verkennen. Ze kookte onderweg overal. Ook zocht ze altijd naar handycrafts, om in Nederland te verkopen. 'Ik zat een keer op een terrasje', vertelt ze, 'toen kwamen er kindertjes bij ons die vroegen of ze het blikje waar ik cola uit dronk mochten hebben. Ja natuurlijk,

mocht dat, maar wat doen jullie daar dan mee, vroeg ik. Ze vertelden dat ze daar hele leuke gekke handgemaakte vliegtuigjes en autootjes van maakten. Ik met hun mee naar hun dorp en ja, toen had ik zomaar het hele dorp aan het werk. Hele vrachten met bliken speelgoedjes gingen naar Nederland.'

DE LIEFDE VOOR HET TRUCKJE

3,5 jaar geleden was Jolanda wel zo'n beetje klaar met het werken voor horecabedrijven. 'Ik vond het niet leuk meer. Dus ik ben er gewoon mee gestopt. Werken in de horeca is zwaar. Ik had geen zin meer in een 40-urige werkweek. Eigenlijk wilde ik altijd al zo'n truck hebben. Toen ben ik een crowdfundingactie gestart en zo begon het...' De charmante Franse Citroën HJ van meer dan

50 jaar oud kocht ze via internet van een Pool. Een rijdend museum noemt Jolanda het. Vrienden hebben haar geholpen met de renovatie en de verbouwing. Het lieflijke truckje laat haar zelden in de steek. 'Eén keer onderweg naar een festival bleef het gaspedaal hangen. Toen kneep ik hem wel even. In de buurt van Zwolle moest ik tanken. Ik kwam met volle vaart bij de benzinepomp aan sjezen en zette het contact toen uit om te stoppen. Ik moest na het tanken ook weer met volle vaart wegrijden. Zal wel een gek gezicht zijn geweest', lacht ze. 'Gelukkig was er de ANWB. Die zijn dol op mijn truckje.' De bus is haar kindje. 'Het is altijd een feestje om ermee op pad te zijn', vertelt Jolanda. 'Ik en het busje hebben ook vaak heel veel sjans onderweg. Duimen omhoog, toeteren, filmpjes nemen enzo.' Jolanda staat op: 'Even bij de appeltaart kijken, ben zo weer terug.....'. De geur die uit de keuken komt streelt onze zintuigen.

DE MISSIE VAN DE KOOKVROUW

Waar De Reizende Kookvrouw voor staat? 'Biologisch, gezond, duurzaam en vooral betaalbaar eten. Daarom sta ik ook niet op de grote festivals. De kosten die je als ondernemer aan de organisatie betaalt rijzen de pan uit. Daardoor is het moeilijk je eten betaalbaar te houden. Ik sta daarom liefst op kleine festivals die vrij toegankelijk zijn voor iedereen. Ook sta ik veel bij feesten en partijen. En die vrijdagmarkt he? Dat is altijd een feestje. Als marktkooplui vormen we een hechte gemeenschap. Als het weer wat beter is komt Leeuwarder muzikant Melvin van Eldik 's middags een potje spelen om de sfeer te verhogen. Ik heb veel vaste klanten op de markt.'

HET KAN ALLE KANTEN OP

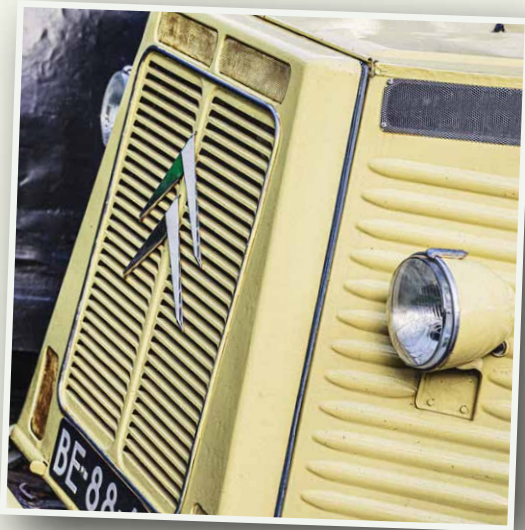
De vrijdagmarkt is eigenlijk het uithangbord voor al haar activiteiten. Ze heeft een Facebookpagina en binnenkort gaat haar website online. Maar ze moet het vooral hebben van mond tot mondreclame. Naast foodtrucker-

genaar is Jolanda ook cateraar. Vooral in het weekend catert ze samen met een vriendin veel in 't Bildt e.o. Op aanvraag kookt ze ook voor particulieren. Menig wijkgenoot weet haar bij trek te vinden. Vraag het, en Jolanda kookt het. Een gezellige kookworkshop met vrienden? Ook dat kan.

GO WITH THE FLOW

Jolanda doet alles in haar eentje, van inkoop tot administratie. Hoewel dat laatste niet haar favoriete bezigheid is. Alleen als ze catert neemt ze hulp mee. 'Sorry, ik moet weer even naar de appeltaart... ', en weg is ze weer. 'Mijn week ziet er elke keer anders uit. Ik heb niet echt een vast ritme. Vaak in het weekend heb ik cateringklussen, dus dan ben ik blij dat ik op maandag even niks heb. Voor de inkoop heb ik zo mijn vaste adresjes, groente haal ik vaak bij de Dorpstuin in Snakkerburen, alles lokaal en zo eerlijk mogelijk.' De coronatijd is ze aardig doorheen gekomen. Op de markt ging de omzet driemaal over de kop. 'Dat was zo'n beetje ook nog het enige uitje voor mensen', vertelt ze.

'Daar tegenover staat dat de catering van festivals, feesten en partijen stil viel.'

CURACAO?

Hoe lang ze er nog mee doorgaat? 'Geen idee... ik heb geen hogere doelen meer. Ik ga ermee door tot ik er genoeg van heb. Kijk ik ben 62, he? En de horeca is zwaar; je draait veel uren, moet slepen met boodschappen enz. Mensen uit Curaçao zeggen wel eens tegen mij: Ach joh, zet dat truckje van jou toch op de boot naar Curaçao. Bij ons is het helemaal hot. Dan denk ik wel

eens: ja dat is wel een heel lekker klimaatje. Wie weet?' Jolanda gaat naar de keuken en komt eindelijk met de heerlijk dampende appeltaart terug. En twee doosjes zodat Sita en ik een stuk mee naar huis te kunnen nemen. 'Wat ik het meeste verkoop is mijn soep', vertelt ze als ik haar ernaar vraag. Als enorme soepliefhebber bezoek ik daarom De

Reizende Kookvrouw de volgende dag op de markt voor haar huisgemaakte linzensoep en Tom Kha Kai. Zó lekker, dat ik ter plekke besluit actie te gaan voeren als ze weer met Curaçao op de proppen komt....

PASTA VONGOLE (RECEPT VAN JOLANDA VOOR ONZE LEZERS)

Het liefst natuurlijk met verse eigengemaakte pasta. Koop vongole (schelpdierpjes) bij de visboer. Even goed wassen. Doe

er vervolgens een uitje, pepertje en een knoflookje bij. Voeg een scheutje witte wijn, beetje kippenbouillon en platte peterselie toe. Laat even stoven tot de schelpjes open staan. Kook ondertussen de pasta al dente. Meng de pasta met de schelpjes en strooi er tenslotte wat parmezaanse kaas over. Heerlijk in alle eenvoud!

Tekst: Hein Kraij en Fransje Grisnich Foto's: Fransje Grisnich en internet

VUURVOGEL PHOENIX EN HET VERZET, HOE EEN RIJWIELFABRIEK EEN VERZETSHUIS WERD

De Oranjewijk heeft veel historische panden en monumenten. De buitenkant van deze panden spreekt vaak al tot de verbeelding en is fotogeniek, maar wat heeft zich in die panden afgespeeld? Wat is hun verhaal? Na een tip van buurtbewoner Meijer ten Zijthoff gingen we op zoek naar het verhaal achter De Sterke Vogel, het pand aan de Zuidergrachtswal 19/20.

EEN PARTIJTJE LEEUWARDEN-HEERENVEEN

Als je langs het okergele pand rijdt valt direct de naam De Sterke Vogel op, die in dikke zwarte letters bovenaan op de gevel staat. Kijk je nog beter en een verdieping lager onder de verlaag, dan zie je daar nog vaag Phoenix Rijwielafabriek Leeuwarden staan. Het logo van Phoenix is op de ramen geplakt. Het was me nooit opgevallen; tot vorig jaar zat in dit pand het Sociaal Wijkteam ZuidOost.

Op de website www.rijwiel.net vinden we een uitgebreid artikel over het ontstaan van deze Phoenix Rijwielafabriek. En daar is al gelijk sprake van een "Leeuwarden-Heerenveen" dingetje. Want wie claimt de oprichting van een Phoenix Rijwielafabriek? Was het Albert Schootstra die aan het begin van de vorige eeuw samen met zijn broer Rients het fietsmerk Phoenix grossierde? Of was het de firma NV Phoenix Rijwiel- en Vrijlenfabriek in Heerenveen van de firmanten Harmsen & Nieuwenhuis die rond 1890 was opgericht? Deze firma ging in 1917 failliet en werd overgenomen door Andries Gaastra (Batavus). Gaastra verkocht in 1918 de merknaam Phoenix aan Schootstra. Het blad

De Veenbrief van de Stichting Historie Heerenveen besteedde er in 2021 aandacht aan. "De Phoenix-fabriek van de firma Harmsen en Nieuwenhuis aan de Parallelweg in Heerenveen vormde de basis voor het latere Batavus en de Phoenix-rijwielen van Albert Schootstra uit Leeuwarden".

ALBERT EN SIEBE SCHOOTSTRA: BEVLOGEN VERNIEUWERS

De broers Albert en Rients Schootstra hadden vanaf 1904 in Joure een bedrijf als rijwielherstellers en uurwerkmakers, dat werd uitgebreid met een fietsgrossierderij. Ze voerden o.a. het fietsmerk Phoenix. De broers splitsten hun zaak in 1912 en Albert verhuisde in 1914 naar Leeuwarden en begon daar een eigen groothandel in rijwielen en onderdelen aan de Zuidergrachtswal, in de voormalige orgelfabriek van Van Dam. Hier begon Albert de eigen fietsfabricage.

De verkoop van de Phoenixfietsen groeide gestaag, maar bleef tot eind jaren '30 voornamelijk beperkt tot het noorden van Nederland, evenals de andere noordelijke fietsmerken Batavus (Heerenveen) en Veen (Bedum). Fongers (Groningen) en Germaan

(Meppel) waren al vóór de Eerste Wereldoorlog landelijke bekendere merken.

Albert had vier zonen, onder wie Siebe, waarover verder in dit artikel veel meer. Siebe is geboren in 1906. Na de HBS en de MTS zou hij in 1927 verder studeren aan de TU Delft. Door ziekte van vader Albert keerde hij al snel terug om zijn vader te steunen bij de bedrijfsleiding. Zo leerde hij al jong de kneepjes van het vak; hij keerde niet meer terug naar Delft.

In de jaren '30 ontwikkelde de Schootstra's zich als een vernieuwer in de Nederlandse fietsenbranche. De Phoenixfabriek Leeuwarden kreeg vleugels. Met allerlei nieuwe mechanismen en lakprocedés en zelfs een rijdende showroom (primeur!) trok hij de aandacht en tekende voor een opgaande lijn in de fabricage en verkoop van Phoenixfietsen.

Phoenix Rijwielafabriek Leeuwarden kwam de Tweede Wereldoorlog ongeschonden door: Siebe ging in de laatste oorlogsjaren in het verzet en zou daarin een grote rol gaan spelen. Daarover later meer. Na de oorlog en ook in de jaren '50 werd volop gewerkt

aan verdere ontwikkeling en vernieuwing. Phoenix vloog verder uit. Niet alleen in de mechanische onderdelen, maar ook de vormgeving van de Phoenixfiets werd onder handen genomen. Ronde vormen werden vervangen door veelhoekige. De Phoenix-modellen oogden stijlvol en eigentijds. In 1953 overleed Albert Schootstra op 74 jarige leeftijd.

VAN PHOENIX LEEUWARDEN VIA GRONINGEN NAAR BATAVUS HEERENVEEN

Phoenix bleef groeien en Siebe Schootstra had het plan om een grotere fabriek te bouwen aan de rand van Leeuwarden. Maar toen kwam de mogelijkheid om het financieel kwakkelende Fongers in Gronin-

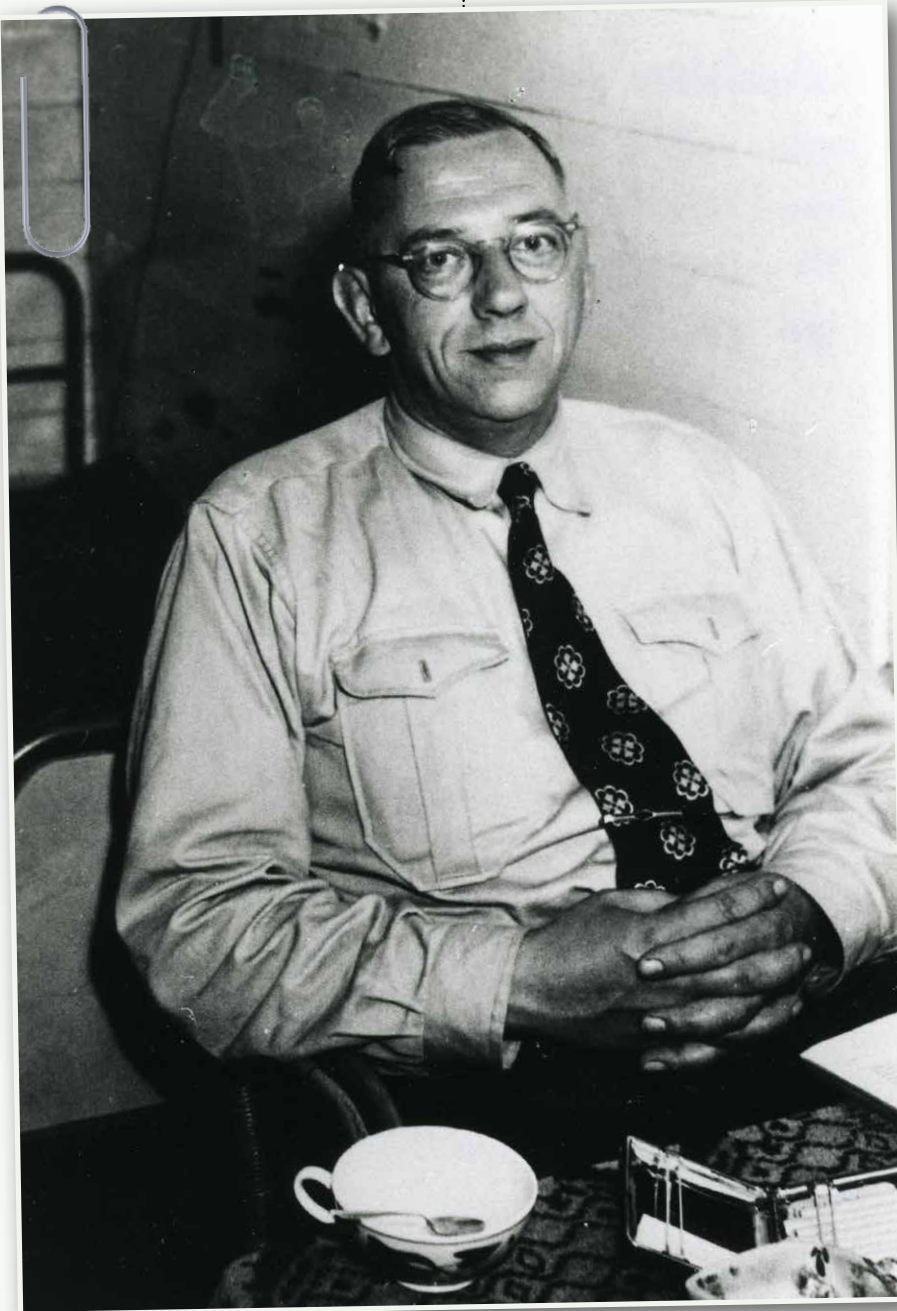
gen over te nemen. De fusie was in 1961 een feit en de productie van de fietsen werd in Groningen geconcentreerd. Daar was meer ruimte. Anderhalf jaar later sloot Germaan uit Meppel zich aan bij de fusie en zo ontstond de combinatie Phoenix-Fongers-Germaan (PFG). De reorganisatie duurde vijf jaar en pas in december 1966 kreeg het bedrijf de nieuwe naam NV Rijwielandindustrie

Phoenix-Fongers-Germaan. Siebe Schootstra was de enige directeur. De lange fusieperiode heeft het bedrijf geen goed gedaan. Er werd voortdurend verlies geleden en in 1969 verliet Siebe Schootstra het bedrijf. Dat vervolgens op zoek ging naar een volgende fusiepartner maar die niet vond. Er bleef niets anders over dan de verkoop aan.....Batavus in Heerenveen, in 1970. De

fabriek in Groningen met 160 werknemers werd opgeheven. Batavus integreerde de nieuwe combinatie onder de naam Batavus Intercycle BV en was in één klap de grootste fietsfabrikant van Nederland, naast Gazelle. Van Vuurvogel naar Batavier.

DE SCHOOTSTRA'S IN HET VERZET

(Dit gedeelte van ons artikel heeft enorm geprofiteerd van research uit 2004 door Leendert Plaisir*)

We nemen de draad van het verhaal weer op in 1929 toen Siebe Schootstra in het huwelijk trad met Elske de Zwart. Het paar

vestigde zich in de Ferdinand Bolstraat in Huizum en kreeg in de jaren die volgden vier kinderen. Zoals we eerder in dit artikel schreven was Siebe vanwege ziekte van zijn vader al een paar jaar betrokken bij de leiding van de fietsfabriek Phoenix.

Schootstra is 33 jaar wanneer op 10 mei 1940 de oorlog uitbreekt. De fietsfabriek blijft gewoon draaien en aanvankelijk worden zelfs rijwielen aan de Wehrmacht verkocht. Maar als al snel duidelijk wordt

hoe de wind uit Duitsland werkelijk waait sluit Schootstra zich op allerlei manieren aan bij het verzet. Aanvankelijk ging het om

gespreksbijeekkomsten van de Anti Revolutionaire Partij waarvan Schootstra lid was. Plaisir schrijft:

‘Men besprak Duitse maatregelen en riep elkaar op waakzaam te zijn.

Daarna verschenen er af en toe illegale kranten en gestolen bonkaarten, die via de fabriek aan de Zuidergrachtswal over de provincie werden verspreid. In de fabriek zelf vervaardigde en onderhield men fietsen voor koeriers en koeriersters, sommige fietsen werden van geheime vakjes voorzien. Waar mogelijk probeerde men het de Duitse bezetter lastig te maken.’

De uitwerking van dit onopvallende verzet moet toch opgemerkt zijn door de bezetters want op 20 juli 1942 krijgt de Phoenix directie een telegram uit Den Haag over de Beschlagname sämtliche vorräte an Fahrrädern und Fahrradteilen. Gelukkig wordt deze inbeslagname pas tegen eind 1944 (en dan nog maar gedeeltelijk) uitgevoerd. Ondertussen nemen de verzetsactiviteiten die via de fietsenfabriek aan de Zuidergrachtswal georganiseerd worden steeds duidelijker vormen aan met Schootstra als centrale figuur. Plaisir schrijft:

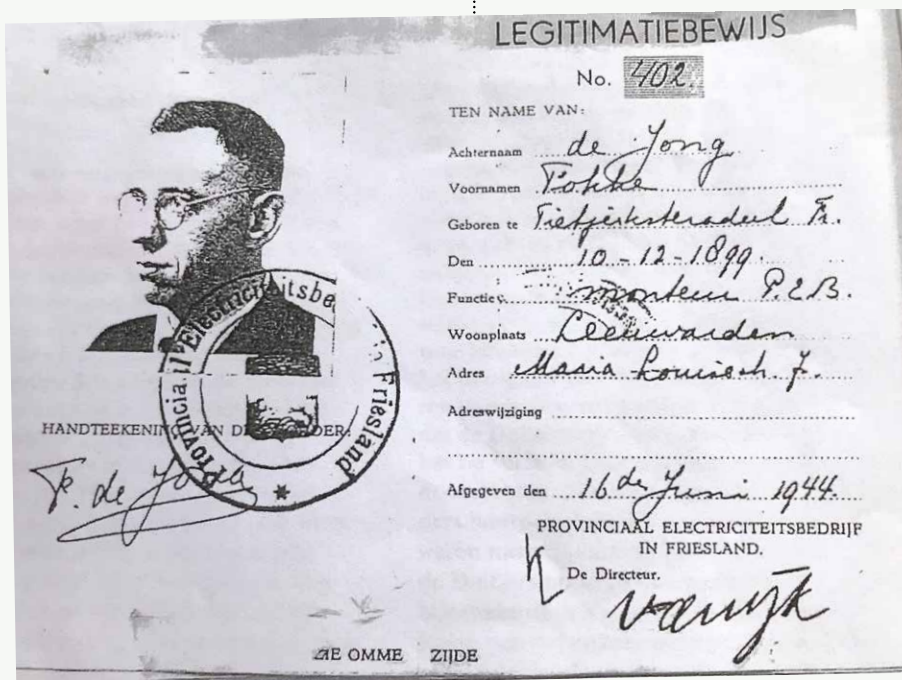
‘Begin 1943 werd Schootstra benaderd om toe te treden tot het Nationaal Comité (NC) een landelijk overkoepelende instelling (...) In april vond in het kantoor van de fietsenfabriek de eerste vergadering van de Friese afdeling van het NC plaats. Aanwezig waren vertegenwoordigers van allerlei geledingen van het verzet: de Landelijke Organisatie voor hulp aan onderduikers (LO), de Knokploegen (KP – het gewapend verzet) de illegale pers en het Nationale Steunfonds (NSF) (...) Vanaf medio 1943 trad Schootstra op als voorzitter. De NC-leden kregen weet van talloze verzetsactiviteiten: falsificaties van bonnen en persoonsbewijzen, het verschaffen van onderdak aan onderduikers, van wapens en de plaatsen waar ze verborgen waren.’

In de zomer van 1944 krijgt het NC een paar ernstige tegenslagen te verwerken. De

Friese topman van het NSF en zijn dochter worden in Amsterdam gearresteerd. Even later wordt de complete administratie van het NSF en wapens van de KP in Leeuwarden gevonden en in beslag genomen. Siebe Schootstra, die natuurlijk in de stukken genoemd werd, besloot dat het tijd was om met zijn gezin onder te duiken. Onder de naam Fokke de Jong, monteur bij het toenmalige Provinciaal Electriciteits Bedrijf (PEB)

door de SicherheitsDienst werden opgepakt, zwaar mishandeld en uiteindelijk in de De Blokhuispoort belandden. Iedereen die de mega-succesvolle film De Overval heeft gezien weet wellicht dat zij bij de 51 gelukkigen hoorden die op 8 december 1944 uit deze Leeuwarder Strafgevangenis werden bevrijd. Dit echtpaar vormden groep I van de in tien groepen ingedeelde bevrijden. Het wachtwoord waarmee ze eenmaal op

en Elske de Jong-de Zwart vertrok het gezin met valse persoonsbewijzen naar Sneek. Siebe bleef vervolgens gewoon doorgaan met zijn verzetswerk vanuit Leeuwarden onder de schuilnaam S2 84 en met twee onderduikadressen achter de hand in de Maria Louisastraat en bij bakker De Jong op de Schrans.

vrije voeten moesten worden aangesproken luidde: "Weet u ook hoe laat het is" waarop zij dan als antwoord gaven: "Het wordt hoog tijd dat wij thuis komen" - en dat was het ook.

Ook voor het echtpaar Siebe en Elske Schootstra liep de oorlog goed af. Zij konden al kort na de bevrijding van Leeuwarden op 15 april 1945 terugkeren naar hun

HET VERZET

WEET U OOK HOE LAAT HET IS?

Schootstra's betrokkenheid bij het verzet werd alleen maar groter toen in november 1944 zijn broer Rienk en diens vrouw mw. Schootstra – Reinalda

woning in Huizum. Maar voor Siebe ging zijn bemoeienis met de nasleep van het verzet nog heel veel jaren door.

Eind 1944 werden de statuten opgesteld voor een Friese Stichting '40 – '45, die na de oorlog de belangen van de verzetsmensen, hun gezinnen en hun eventuele nabestaanden moest behartigen. Schootstra werd vele jaren bestuurslid van deze stichting. Ook werd na de oorlog een Grote Adviescommissie voor de illegaliteit (GAC) opgericht die de overheid moest adviseren over het afwikkelen van de illegaliteit. Schootstra nam als vertegenwoordiger van de provincie Friesland zitting in de GAC en in 1946 ook in de Eerraad der Illegaliteit.

Er valt nog veel meer te schrijven over verzetsmensen uit de Oranjewijk en over de Overval op de Blokhuispoort. Wellicht in ons zomernummer?

- **Het artikel van Leendert Plaisir met de titel "Het moet en daarom kan het!" is te vinden in Fryslân, vol. 10, no. 3 (okt. 2004) pg. 3-11**

Tekst en foto's (deels): Rita Hogerhuis

EEN LEGUAAN OP JE BORD?

Het is 17.30 uur. Patrick van der Veen haalt net de pan uit de kast als ik binnen kom. Er staat chili con carne op het programma. Niet om vanavond te eten, maar alvast voor morgen om in tortilla's te rollen. Vanavond gaan Patrick en zijn vrouw Suzanne uit eten. Ze zijn 20 jaar getrouwd en dat vraagt om iets feestelijks.

Al vanaf zijn 14e roert Patrick met veel plezier in potten en pannen. Hij werd er ook steeds beter in. Begon hij met gerechten uit het Margrietkookboek, nu draait hij zijn hand niet om voor een weelderige Soto Ajam. Eén lade in hun keuken is tot de nok toe gevuld met eigen

kruidenmengsels. Niets uit potjes en zakjes. In het verleden kookten hij en Suzanne op maandag om de beurt een nieuw gerecht. Ze noemden dat ja of nee eten. Óf het mocht blijven, óf werd nooit weer gekookt. Patrick kookt graag stampotten, maar nog liever is hij baas van de BBQ. Een grootse winterbarbecue en een grote BBQ van een olievat staan hoog op zijn wensenlijst.

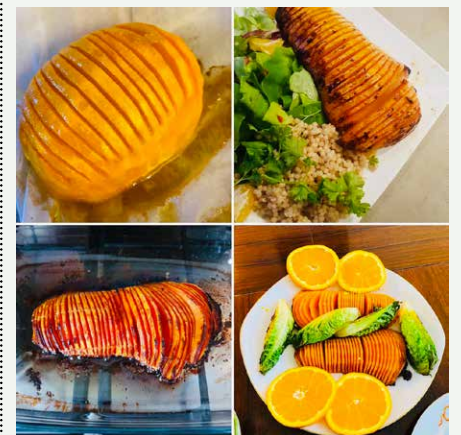
Samen met Suzanne is hij al 6 à 7 jaar lid van De Eetklup. Deze klup bestaat uit een groep vrienden die om de 6 tot 8 weken bijeen komt om samen te eten. Iedereen draagt € 10 p.p. bij en elke keer kookt een ander stel. Voor elke sessie kiezen ze een thema, waarbij een grenzeloze creativiteit aan de dag wordt gelegd. Soms zijn er wel 7 tot 8

gangen. Voor het thema Australië bouwden Patrick en Suzanne hun kamer eens om tot Australische kroeg. Ze bestelden er speciaal Australische koekjes voor: 'Suuz gaat altijd op zoek naar het thema', vertelt Patrick, 'en dan gaan we los.' Tijdens corona bedacht Suzanne een online sessie. Daarbij kookten

ze allemaal hetzelfde menu. 'Zo grappig om te zien dat het er bij iedereen anders uitzag', vertelt Suzanne en laat de foto's zien.

Natuurlijk is er bij Patrick en Suzanne ook wel eens haast. Dan staan er vissticks en bietjes op tafel, of gehakt met witte bonen in tomatensaus. Patricks favoriete kookboek is het Groot Indonesisch Kookboek van Beb Vuyk. Als ze buiten de deur eten doen ze dat graag bij Unia | 2. Het raarste wat Patrick ooit in het buitenland at was een Iguana leguaan. Suzanne heeft een volkstuin, waar ze

in de zomer graag vertoeft. Ze kweekt daar o.a. haar eigen knoflook, waar ze beiden dol op zijn. Ook dol is Suzanne op Aziatische springrolls. 'Het is gezellig eten en we maken het regelmatig', vertelt ze.

In april zetten Patrick en Suzanne de koks-muts op bij het walking dinner in de wijk. Ze hebben er zin in. Wat ze gaan maken weten ze nog niet, maar reken maar dat het lekker wordt. Wat Patrick onze lezer nog mee wil geven? 'Houdt van koken en eten en investeert in goede messen!'

Zoals afgesproken plaatsen we op deze pagina een illustratie van steeds weer een andere beeldende kunstenaar uit onze wijk.

Gemaakt door:
HERMIEN KOEN

Titel:
STILLEVEN, GEMENGDE TECHNIEK

GROEN IN DE WIJK

MOESBAK IN DE ORANJEHOF, AFLEVERING 1

Tekst en foto's: Elsiet van der Ploeg en Gerlinda Rehberg

Hallo allemaal!

Wij zijn Gerlinda en Elsiet, we wonen in de Oranjewijk in de buurt van De Oranjehof aan het Emmapplein. Er is wel eens een artikel in een vorige glossy over de buurttuin verschenen. 10 Moesbakken voor bewoners uit de Oranjewijk, leibomen met fruit, struiken met bessen en kruidenbakken worden door de deelnemende buurtbewoners bijgehouden. Het geheel is omringd door hekwerk aangebracht door de gemeente. Laat ik (Elsiet) eerlijk zijn; in de praktijk heb ik mijn kleine moesbak toch een beetje

verwaarloosd en vanaf augustus vorig jaar deel ik de bak met Gerlinda. Ze is vorig jaar april met haar man in de Oranjewijk komen wonen. Ze zijn afkomstig uit Engeland en Gerlinda houdt net als ik van natuurlijk en duurzaam tuinieren.

Onze bak ziet er nu nog verschrikkelijk uit (zie foto), maar we gaan jullie de komende tijd meenemen op ons avontuur van een

verwaarloosde bak naar een hopelijk goed georganiseerde duurzame moesbak met groenten en eetbare bloemen. We hebben er niet zoveel verstand van, maar willen graag leren. In ieder geval worden we altijd blij als we in de tuin zijn of foto's van planten en bloemen bekijken. Leuke ideeën in boeken of tijdschriften inspireren ons en we gaan de komende tijd bekijken wat we hiervan kunnen gebruiken.

Eind januari zijn we bij elkaar gekomen om te brainstormen.

Wat willen we?

- Veel geneeskrachtige en eetbare bloemen, kruiden en vruchten.
- Allemaal planten en kruiden die goed voor mensen en insecten zijn.
- We willen de hoogte in en gaan hier een tekening voor maken, want Patrick (man van Gerlinda) is heel handig en wil ons plan wel uitvoeren.
- We kopen biologische plantjes en zaadjes en bolletjes van milieuvriendelijke leveranciers.

De komende periode gaan we inventarise-

ren. Wat zit er nu de grond? Wat willen we behouden? En welke kruiden gaan we in de moesbak/kruidenbak zetten?

De bak wordt opgehoogd met goede biologische aarde. Gerlinda wil graag een compostbak om zelf gezonde aarde te maken voor al onze bakken; zodat er zo min mogelijk industriële biologische mest gebruikt wordt. Ook gaan we binnenkort een meeting organiseren met alle 'Moestuiners' en Gerlinda gaat zich in deze bijeenkomst sterk maken

om iedereen te overtuigen van het belang van een compostbak.

We hebben ook geïnventariseerd wat we al in huis hebben om te gaan gebruiken. Dat blijkt best al veel te zijn. Gerlinda heeft in kweekpotjes 120 insectvriendelijke bollen van de bijenstichting; daar komen een aantal van in onze moesbak als ze goed opkomen. Ook bleken er in de kelder van Elsiet nog 3 nieuwe zaadboxsets te liggen.. wie wat bewaard... Gerlinda heeft nog 2 elektrische zaadvermeerderaarsets (propagatoren) voor iedere serieuze (ha ha) kweker onmisbaar, want die hebben namelijk een verwarmde bodem, zodat alles sneller groeit.

In de volgende glossy vertellen we jullie wat we gedaan hebben. En we zullen er steeds weer een paar foto's aan toevoegen, zodat jullie het ook kunnen zien.

Tot de volgende keer!

Gerlinda en Elsiet

Deze pagina's zijn gemaakt door de kinderredactie van de Oranjewijk glossy. Speciaal voor alle kinderen in de Oranjewijk. Veel leesplezier!

ORANJEWIJK ONS KINDERKONINKRIJK

MAAK KENNIS MET..... NOUR!

Door Freija

Wat betekent jouw naam, Nour?

'Het betekent licht in het Arabisch! Het betekent ook Verlichtend of naam van God.'

Naar welk land wil je heel graag een keer?

'Ik wil heel erg graag een keer naar Egypte! Ik wil de Pyramides bekijken.' Zei ze vol overtuiging!

Wat zijn je hobby's?

- Hockey
- Tiktok dansjes
- Pianospelen

Wat is je favoriete pianonummer?

'Nou ik speel nog niet heel erg lang maar ik vind van die hele lange stukken heel erg mooi!'

Wat is je favoriete dansje van tiktok?

'Op het moment is het degene van het nummer 'who's that chick? Dat nummer is van David Guetta.'

Wat wil je later worden?

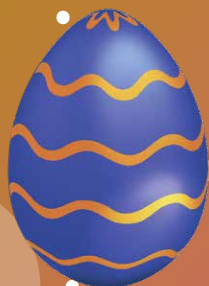
'Er zijn 2 dingen die ik altijd in mijn hoofd heb gehad! Moet ik er nu 1 kiezen?' Ik zei dat dat niet hoeft en dat ze het gewoon beide kon zeggen. 'Oké, ik wil heel graag hockeyster worden en een politie die dingen uitzoekt. Bijvoorbeeld als er een bom is ontploft en dan onderzoeken wat en hoe. Maar dat kan van alles zijn, hoor!'

Wat is je favoriete eten?

'Sushi!!!! Maar ik vind groentesoep ook heel erg lekker!'

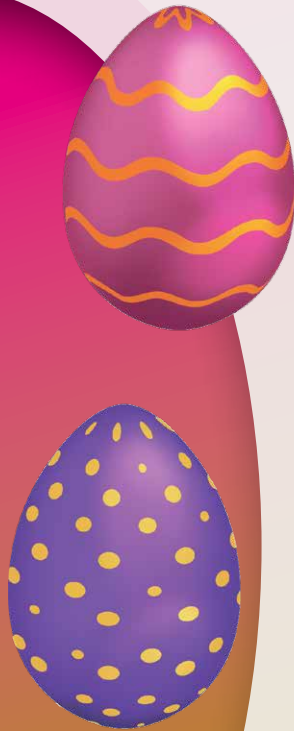
Waarvoor kan je jou s' nachts wakker maken?

'Melkchocolade-oreo!'

FOTOSTRIP DE KLASSE

Door Jisk

ORANJEWIJKWEETJES

Door Richt

Wist je dat...

- de Oranjewijk van de **Albert Heijn Emmakade tot en met de parkeergarage Klanderij** (Tulpenburg, Zuiderplein) loopt!
- de wijk echt een **kattenwijk** is. Bijna **iedereen heeft een kat**. Dat is je vast wel eens opgevallen.
- de Oranjewijk in de **Potmargezone** ligt.
- er een **groot bord** hangt bij de speeltuin (de waterkant) en dat **kinderen en 2 kunstenaars** dat gemaakt hebben.
- in **Veghel** ook een Oranjewijk is.
- er **1180 mensen** in de Oranjewijk wonen. Daarvan zijn er **105 kinderen van 0-15 jaar**, dat is bijna **9%**. In Tulpenburg wonen **580 mensen**, waarvan **15 kinderen van 0-15 jaar**. Dat is **2,5%**
- in de Oranjewijk **606 huizen** zijn. Bijna de helft daarvan is gebouwd tussen **1900 en 1925**. In **Tulpenburg** is bijna de helft van de huizen/appartementen gebouwd tussen **1990 en 2000**.

STELLING

IN DE ORANJEWIJK IS WEL/NIET GENOEG TE DOEN WANT....

Door Richt

Anouk (10 jaar)

Ik ben het eens en oneens. Ik vind dat er wel genoeg activiteiten zijn maar er zou wel wat meer mogen voor de kinderen van 10 - 16 jaar. Ook misschien nog een toestel in de speeltuin voor de wat kleinere kinderen, omdat sommige dingen misschien wat onveilig zijn voor hen. Voor de rest vind ik het ook wel prima en je kunt zelf misschien ook nog wat bedenken.

Bouke (10 jaar)

Ik ben het er mee eens, omdat er een leuke speeltuin is en je daar met vriendjes kan spelen. Ook vind ik het leuk dat er veel activiteiten worden georganiseerd en omdat er leuke wijkfeesten zijn waar je dingen kunt doen.

AGENDA KINDERACTIVITEITEN

Joepie! De lente komt eraan en dat betekent dat we weer leuke activiteiten in de speeltuin gaan organiseren. Heb jij een goed idee? Laat het dan vooral weten. In elk geval staat de komende maanden op de planning:

Zaterdag 16 april van 14.00 uur tot 16.00 uur
Paaseieren schilderen in het buurthuis

Zondag 17 april van 10.00 uur tot 11.00 uur
Paaseieren zoeken vanuit de speeltuin

Mei
Dansworkshop in de speeltuin
Houd de posters in de wijk in de gaten voor de precieze datum!

Juni
Freerunning workshop in de speeltuin
Houd de posters in de wijk in de gaten voor de precieze datum!

Hopelijk tot snel!

Groetjes van de
kinderactiviteitencommissie
Annet - Gerdien -
Minke - Rixt - Soumaya

MIJN FAVORIETE PLEK IN DE ORANJEWIJK IS...

De Speeltuin

Hier ben ik in de speeltuin met Bram. Bram is mijn beste vriend. In de speeltuin vind ik het leuk om te schommelen. Ik vind het stoer om op de rand te staan en dan te schommelen. Samen gaan we heel hoog. We doen alsof het een piratenboot op zee is. Er zijn hoge golven! Ay-ay-kapitein!!!
-Inez-

In onze voortuin

Ik zit in onze voortuin samen met Siem (mijn tweelingbroertje) lekker een Duckie te lezen in de zon. Dat is mijn lievelingsplek in het voorjaar als het zonnetje er is. De plek is zo mooi, omdat dan de magnolia-boom in bloei staat. Deze boom is van onze burens (Ale en Janny, bedankt voor de mooie boom)
-Thije-

De voetbalkooi

Hier ben ik met Inez en Thije in de voetbalkooi van de speeltuin, maar wij zijn geen fan van voetbal. We gebruiken de voetbalkooi voor onze op afstand bestuurbare auto's. De groene is van mij (groen is mijn lievelingskleur) en de blauwe is van Thije. Inez heeft geen op afstand bestuurbare auto, dus gaat zij wel met de voetbal. (Zij is een klein beetje een voetbalfan).
-Siem-

Ons balkon

Ik heb niet echt een lievelingsplek in de wijk, maar met koningsdag is ons balkon wel leuk. We versieren ons huis en houden thuis de Koningsspelen (afgelopen jaar heb ik gewonnen!) We gebruiken dan ook het Emmaplein hiervoor. Aan het eind van de dag prik ik de reuzeballon lek, dat geeft een flinke knal!
-Dirk-

LEVE DE MAN VAN DE SRV

Toen mijn vrouw en ik in 1982 ons eerste huis in de Oranjewijk kochten (we wonen hier dus nu veertig jaar en inmiddels in huis nummer drie), bevonden de meeste winkels voor de dagelijkse boodschappen zich wél op loopafstand van ons huis. Maar ze zaten al niet meer, zoals nog veel eerder wel het geval was, in onze eigen wijk. Voor de bakker, de slager en de groenteboer gingen we naar **Achter de Hoven, aan de andere kant van de spoorlijn.**

Wel hadden we **Meile Salverda**, de SRV-man. Voor de jongeren: dat was een 'melkboer-plus': een melkbezorger met een rechthoekige lange verkoopwagen van het oerdegelijke Hollandse merk **Spijkstaal**. Daarin verkocht hij niet alleen zuivel, maar ook koffie, thee, bier, frisdranken, eieren en een bescheiden assortiment groenten en fruit, een soort rijdende minisupermarkt dus. Meile was, zoals vrijwel elke rijdende melkhandelaar, aangesloten bij **Samen Rationeel Verkopen (SRV)**, in die jaren bekend van radiocommercials die altijd eindigden met de olijke maar niet heel erg genderneutrale tekst 'Leve de man van de SRV, van je hiep hiep hiep hoeree', uit volle borst gezongen door het destijds populaire Cocktail Trio.

Om de hoek, we woonden in de Emmastraat, was een paar weken voordat wij ons huis betrokken de grote Nieuwe Weme supermarkt geopend. Ondanks die flinke concurrent in zijn wijk bleef Meile trouw enkele keren per week langskomen en bleven wij net als veel buurtgenoten vaste afnemers van zijn melk, yoghurt, vla en af en toe een kruideniersproduct. Als we niet thuis waren en wel iets nodig

hadden zetten we een rekje met lege flessen, een ingevuld bestelboekje met een ingestoken bankbiljet of een zakje munten naast de voordeur. Bij thuiskomst stond het bestelde dan altijd keurig met het wisselgeld op de stoep.

Meile was een melkbezorger met hart voor de zaak. Hij kende al zijn vaste klanten goed. Mijn mooiste herinnering aan hem schoot me spontaan weer te binnen toen ik twee jaar geleden plotseling een sticker van Meile zag in een partijtje sloophout van wijkgenoten. Toen in 1984 ons eerste kind was geboren – Meile had als kenner van zijn klanten natuurlijk al lang gezien dat er iets aankwam – pakte hij meteen een doos eieren en een netje sinaasappels uit zijn wagen. 'Voor de jonge ouders, om aan te sterken'. Ook de SRV-man was natuurlijk blij met de geboorte van weer een zuivelconsument in de wijk!

MEILE'S VERDWIJNING

Op een dag, enkele jaren later, kondigde Meile ineens zijn vertrek aan. Hij zou een kruidenierszaak overnemen in een dorp in het noorden van Friesland. De SRV-wijk werd overgedaan aan een ander, maar dat was geen Meile Salverda en de Nieuwe Weme om de hoek had toch ook een heel mooi assortiment verse zuivel. Rond die

tijd hadden ze zelfs kort een melkautomaat, waaruit je melk in een herbruikbare plastic fles kon tappen, maar dat werd geen succes.

Zo verdween de SRV-man uit ons leven. Dat gebeurde ook met de Nieuwe Weme. In 1996 verkocht de familie Nieuwe Weme de keten. Onze buurtwinkel werd een Konmar met van die akelige zwarte plafonds. Na het debacle van de Konmar; bijna failliet, maakte Albert Heijn in 2006 zijn entree in onze wijk.

En wat doet Albert Heijn nu? Die bezorgt met vierkante busjes van het oerdegelijke Duitse merk Volkswagen dagelijks in en rond onze Oranjewijk boodschappen aan huis. En ze zingen er ook nog een slogan bij, maar het is twijfelachtig of 'Dat is het lekkere van Albert Heijn' ooit de oorwurm wordt die, als de SRV-song, jarenlang in je hoofd blijft hangen. En iets met sinaasappels en verse eieren voor de ouders van pasgeboren baby's? Zoals Meile dat deed, zie ik ook dat de bezorgers van AH nog niet doen.

LUUKVAN DER VEEN

Jan Sikkes is nieuw in de Oranjewijk!

Kom je langs in ons stoffenparadijs
aan Emmakade 170?

stoffen en fournituren

gordijnen op maat

stoffering op maat
door Atelier Sikkes

Jan Sikkes Stoffen en Gordijnen | Emmakade 170, Leeuwarden | www.jansikkes.nl

STUCADOORSBEDRIJF

VOOR AL UW **STUCADOORSWERKZAAMHEDEN**

INFO@STUCADOORSBEDRIJFCLIF.NL / 06 24 51 35 34

SCHATGRAVEN IN DE ORANJEWIJK

Tekst: Rita Hogerhuis Foto's: Sita Koning

Soms stap je een drempel over en kun je je ogen niet geloven. Sita en ik mogen ditmaal op bezoek bij Gorrit Twijnstra. Al 75 jaar woont hij aan de Gysbert Japicxstraat 61. Met zijn 82 jaar is hij dan wel niet de oudste, maar vast wel de langst wonende bewoner van onze wijk.

Poes Beertje, die lekker op de leuning van de bank ligt te soezen, schrikt op, als wij de kamer binnenkomen. Onbekend bezoek. Elke muur in Gorrits woonkamer is behangen met schilderijen. Ze staan ook rijen dik tegen de wanden en in de achterkamer. Het is schuifelen om bij de bank te komen, want ook overal liggen kunstboeken, boeken over poezen, kranten en noem maar op. De moeder van Gorrit kocht het huis destijds.

Gorrits vader Leo was glashandelaar in Leeuwarden. Tijdens de meidagen van 1940 was hij wachtmeester bij de cavalerie. Hij was toen ook lid van de illegale verzetsgroep de Oranjewacht. Tussen december 1940 tot begin januari 1942 brachten de leden van de Oranjewacht wapens en explosieven bijeen, zochten verbindingen met Engeland en pleegden spionage op het vliegveld Leeuwarden. Een gevaarlijke rol, die hij als eerste Friese verzetsstrijder met de dood moest bekopen. Hij werd verraden en gefusilleerd. Hij was toen nog maar 38 jaar. Gorrits moeder bleef achter met 2 kleine kinderen.

Gorrit bleef altijd in het huis aan de Gysbert Japicxstraat wonen. Eerst met zijn moeder en zijn zus. Toen zijn moeder op 73-jarige leeftijd overleed, bewoonden Gorrit en zijn zus het huis samen. 'Aan die wand stond toen een piano van mijn zuster', wijst hij. 'Ik was er niet rouwig om dat ze op zeker moment vertrok naar Holland, want we konden niet goed opschieten.' Gorrit houdt van dieren. 'Poes Beertje is aan komen lopen, we hebben kennisgemaakt en ze is nooit meer weggegaan'. Er zijn eigenlijk altijd wel katten in huis geweest. 'Katten willen altijd graag bij mij blijven. Ik schilder ze ook graag. Maar ik heb altijd

moeite met het schilderen van de snorharen. Die zijn zó dun', vertelt hij.

Gorrit werkte o.a. bij de Phoenix fietsenfabriek, een Nederlands rijwielmerk uit Leeuwarden. De werkplaats waar de fietsen werden samengesteld zat aan de Zuidergrachtswal. Tientallen wielen per dag zette hij in elkaar. Toen het slechter met de fabriek ging kreeg hij zijn ontslag. Hij wisselde vaak van baan, werkte dan weer hier en dan weer daar. Maar schilderen in zijn vrije tijd was een stabiele factor.

Alle schilderijen in huis zijn van eigen hand. Grote doeken, kleine doeken, kleurrijke doeken, landschappen, portretten, poezenschilder-

ijen, schilderijen met cowboys en indianen op paarden, er is te veel om op te noemen. Gorrit is trots op zijn werk. Hij vertelt dat ook op de bovenverdieping veel schilderijen zijn. Daar hangt bijvoorbeeld 'Het meisje met de veer' van Verspronck. Samen met zijn moeder was hij in het museum en zag het werk op een kalender: 'Dat wil ik naschilderen', zei hij tegen zijn moeder. Zijn moeder moest erom lachen: 'Dat kan jij niet...' Maar Gorrit kocht de kalender en schilderde het na en het resultaat was prachtig. 'Maar mijn favoriete schilderij is dat...', hij wijst naar het schilderij van zijn moeder Grietje, afgebeeld als 12-jarig meisje. Een liefdevol geschilderd portret. 'Ik had echt een lieve moeder. Ze was een beter mens dan mijn zuster', zegt hij.

Gorrit kreeg enkele jaren geleden een hersenbloeding. Daardoor heeft hij meer moeite met het onthouden van dingen. 'Ik heb jammer genoeg nooit een rijbewijs gehaald, ik doe alles op de fiets of ik ga met de bus. Ik fiets nog steeds graag', vertelt hij. Toen ik die hersenbloeding kreeg werkte ik aan dát schilderij.' Hij wijst. 'Zie jij wie dat is?' Ze komt mij bekend voor, maar ik moet even nadenken.

Gorrit kijkt mij verwachtingsvol aan. 'Het is Sissi', roep ik uit. Gorrit glundert. 'Ja! Ik moet het nog steeds afmaken. De parels om haar nek zijn nog niet rond genoeg. Maar omdat het hoog hangt kan ik er niet goed meer bij en als ik ergens op ga staan word ik gauw duizelig.' Achter de bank waar ik op zit hangt een schilderij van Brigitte Bardot. Hij laat mij een foto zien van een schilderij dat hij maakte van een prachtige vrouw met lang haar. 'Was u daar verliefd op?', vraag ik hem. 'Nee...', hij moet lachen. 'Ze had gewoon mooi haar.' Gorrit is nooit getrouwd geweest. 'Dat zag ik helemaal niet zitten'.

Schilderen doet hij gewoon in de huiskamer, zittend aan een tafeltje. 'Staan wil niet meer', legt hij uit, 'mijn voeten houden dat niet meer vol.' Vroeger haalde hij op de fiets zijn verf bij Dégas aan het Schavernek. Tegenwoordig heeft hij geen vast adres en haalt het overal en ergens. Gorrit schildert met foto's als voorbeeld of van plaatjes uit boeken. Hij heeft

ook een camera, maar daar is geen geheugenkaart meer voor te krijgen. 'Zo jammer', verzucht hij, 'ik heb er echt overal naar gezocht.'

In het huis is in de loop van de jaren niet veel veranderd. De wijk om hem heen veranderde wel. Met de komst van de Nieuwe Weme in de wijk verdwenen de gezellige kruidenierswinkels. Zijn ogen twinkelen als hij vertelt over de SPAR-winkel van Boetje op nummer 19. 'Een boefje was dat. Die stond erom bekend dat hij mensen te weinig geld teruggaf. Hij bleek ook nog eens ver familie van mij te zijn.'

Om hem heen gingen en kwamen burenen. Met de een kan hij het beter vinden als met de ander. Toen hij eens voor hongerige vogels brood op de stoep strooide, ruimde een buurman het meteen op en gooide het in de afvalbak. Dat doet hem zeer; want hij heeft een grote liefde voor dieren.

Ik vraag hem of hij nog goed gezond is. 'Op dit moment wel', vertelt hij. 'Soms heb ik last van mijn hoofd, dan neem ik warm water en doe daar 1 druppel bleekwater in. Dat snuif ik dan op en daar gorgel ik mee. Dat helpt mij.' Het recept bedacht hij zelf. Als hij de reuma in zijn pols voelt opspelen, houdt hij zijn pols in de brandnetels. 'Het prikken van de brandnetels geneest. De oude Romeinen sloegen patiënten ook met bossen brandnetels, dat las mijn zuster eens ergens. Maar ik had het al eerder gewoon zelf bedacht.' Gorrit kijkt tv en leest de Leeuwarder Courant. 'Ik weet goed wat er allemaal speelt. Maar ik lees hem niet helemaal hoor, want dan ben ik de hele dag bezig. Weet je wat ik het mooiste vind in de krant? Het dagelijkse stripje Elsje.'

Poes Beertje komt rekkend en strekkend overeind als Sita en ik besluiten op te stappen. Ze schommelt voor ons uit naar de voordeur. 'Ze is te dik', zegt Gorrit. 'Ze heeft het gewoon te goed bij mij'. Samen met Beertje stappen we over de drempel, de wijk weer in, waar bijna niemand iets afweet van deze ongewone man met al zijn prachtige schilderijen achter de voordeur.

annelie
haaridee

Geknipt voor hem en haar!

www.haaridee.eu

www.haarideeshop.nl

www.facebook.com/haaridee

De Haaridee crew
Vera, Simone, Debora en Annelie

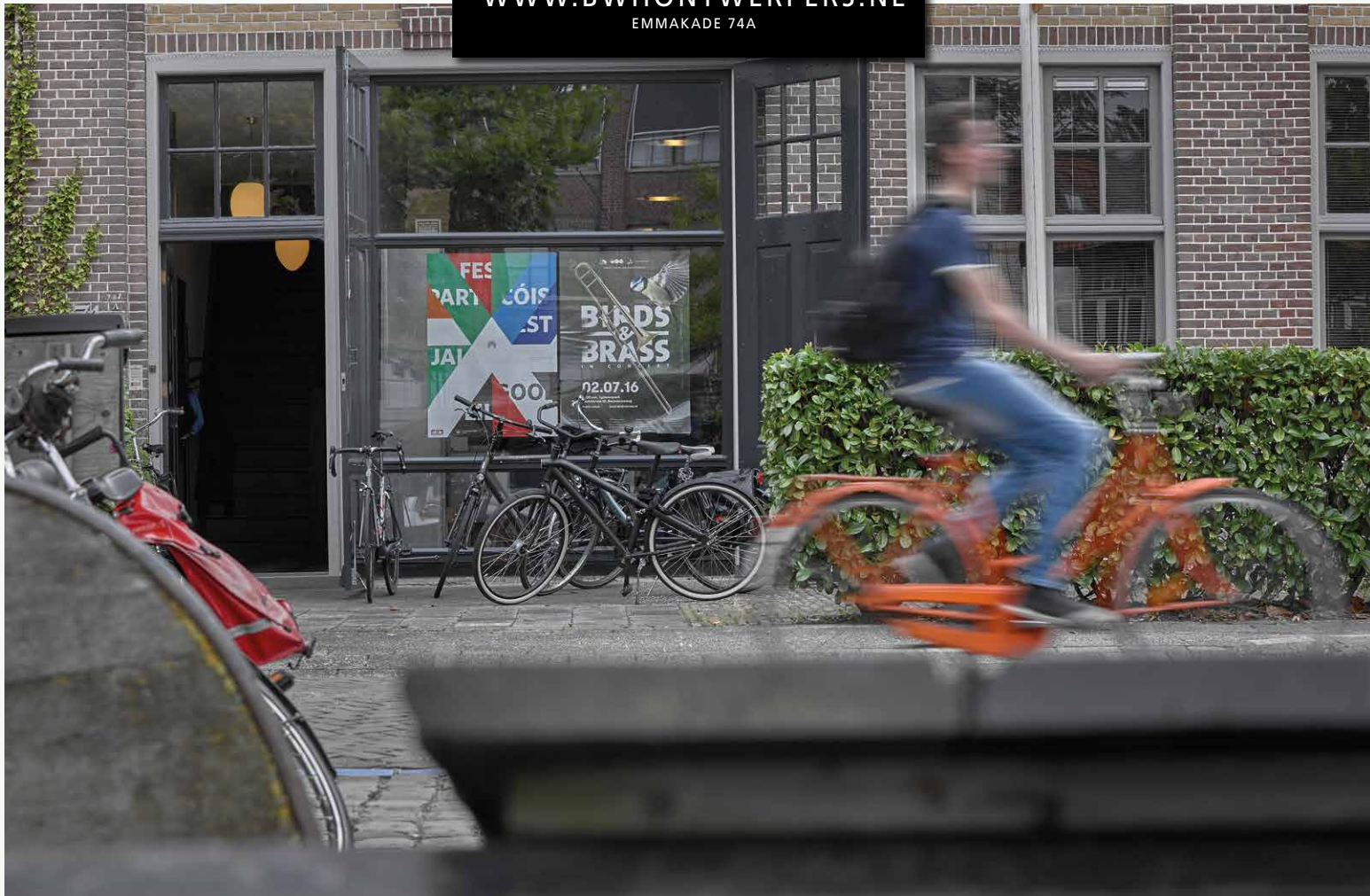
Oranje Nassaustraat 19
8933 BR Leeuwarden
tel. (058) 2135256

haaridee@gmail.com
www.haaridee.eu

WWW.BWHONTWERPERS.NL

EMMAKADE 74A

DE JONGERENWERKER ALS TOLK

Jongeren zijn vaak een onderbelichte groep in de wijk waar het activiteiten betreft. Als over jongeren wordt gesproken, gaat het meestal over overlast. En dat is jammer. Want jongeren zijn ook buurtbewoners, met hun wensen en behoeften. Waarom is het zo lastig om voor jongeren iets te betekenen in de wijk? Iets te organiseren? Een gesprek met jongerenwerker Alef Sies van welzijnsorganisatie Amaryllis werpt meer licht op de zaak.

Alef Sies

TOLK TUSSEN TWEE WERELDEN

Op mijn slotvraag wat Alef het meest motiveert als jongerenwerker, geeft hij een verrassend antwoord. "Ik vind het leuk om tolk te zijn tussen jongeren en volwassenen". Tolk? Spreken jongeren en volwassenen dan een verschillende taal? "In zekere zin wel. Volwassenen kijken vaak door hun eigen bril naar jongeren. Lijken hun eigen jeugd te zijn vergeten. Ik vind het belangrijk om mensen daarvan weer bewust te maken."

JONGERENWERK IN DE WIJK EN OP SCHOOL

Terug naar het begin van het gesprek. Alef vertelt dat het jongerenwerk in Leeuwarden is gekoppeld aan de wijken. Centraal staat het contact en de relatie met jongeren. Ze werken op basis van de vraag, en die kan vanuit jongeren zelf komen maar ook vanuit wijkorganisaties. Alef werkt vooral met wijkteam Zuid. In wijkteamgebied Centrum Oost, waaronder de Oranjewijk valt, is Jens Mollema de jongerenwerker.

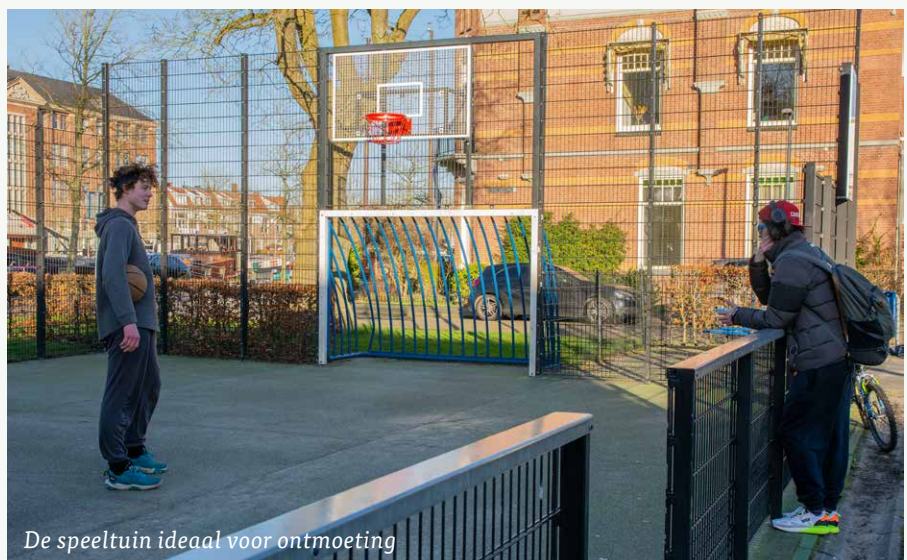

Jens Mollema

Contacten met jongeren in onze wijk zijn er via het straatwerk; jongeren worden vooral gezien bij de speeltuin. Dat komt omdat er in ons buurthuis geen vrije inloop is voor jongeren. In sommige buurthuizen is dat wel het geval. Daar kan de wijkjongerenwerker dan jongeren ontmoeten en ondersteunen waar dat gewenst is. De jongerenwerker kan ook helpen met het organiseren van activiteiten op wijkniveau,

in het buurthuis en daarbuiten. Uiteraard in samenwerking met de wijkvereniging. Het initiatief moet vanuit de wijk komen.

Is het jongerenwerk er voor jongeren met problemen? Dat wordt vaak gedacht. Alef: "nee hoor, we zijn er voor alle jongeren van 10 - 27 jaar. De vraag van jongeren staat centraal. We kunnen helpen activiteiten te organiseren met groepen op het gebied van ontmoeting, cultuur of sport. We werken samen met o.a. Kunstcade. Of we organiseren groepsgesprekken over vragen die jongeren bezig houden, zoals gezondheid, seks, verslaving, identiteit, social media, school, enzovoorts. Daarnaast bieden we indien nodig en gewenst individuele ondersteuning. We zijn ook op scholen actief, van voorlichting in de klas tot individuele hulp, van VMBO tot en met gymnasium en in het MBO".

De speeltuin ideaal voor ontmoeting

Eigen plek voor jongeren

JONGERENWERK OP STRAAT

Zoals gezegd zijn jongerenwerkers Alef en Jens in de Oranjewijk vooral actief op straat. Ze ontmoeten jongeren in de speeltuin. Het is hen bekend dat daar ook sprake is van overlast, de wijkvereniging schreef erover in onze Herfstglossy. Hoe kijkt Alef daarnaar? "Als jongeren in een groep bij elkaar zijn doet dit iets met de directe omgeving. Jongeren maken lawaai, drinken, eten, blowen, en dat wordt als niet prettig of zelfs intimiderend ervaren door omwonenden of voorbijgangers. Bovendien ruimen ze vaak hun rommel niet op, zoals volwassenen wel van ze verwachten. En dat geeftrijving." Is het dan niet logisch dat jongeren hun eigen rotzooi opruimen? Alef: "Jongeren zijn zich vaak helemaal niet bewust van hun overlast gevend gedrag. Ze zijn vooral met zichzelf bezig en met elkaar. Zeker als er jongens én meisjes samen zijn treedt er spanning op. Jongens gaan extra stoer doen, meisjes gaan harder praten of gillen. Dat hoort bij de leeftijd. Netjes je rommel opruimen, of zachtjes praten is niet stoer of sexy. Hoe groter de groep, hoe lastiger in het gareel te houden vanwege de groepsdynamiek. Zo werkt het nou eenmaal." Is dat niet een beetje makkelijk? Hebben jongeren dan geen eigen verantwoordelijkheid? Alef: "We kijken door onze volwassen bril naar jongeren. Maar jongeren hebben behoefte aan een eigen plek waar ze zichzelf kunnen zijn, dingen doen die bij hun leeftijd horen. Ze willen elkaar ontmoeten, en ze mogen nog niet naar cafés of hebben daar het geld niet voor. Zeker in coronatijd was het heel lastig om elkaar te ontmoeten. Alles was gesloten. En de speeltuin is ideaal voor ze. Er is een picknick-

en een pingpongtafel, bankjes, een voetbalkooi waar je je kunstjes kunt laten zien. Of gewoon lekker ballen. Oog hebben voor de leefwereld van jongeren, hen positief blijven zien en proberen in gesprek te gaan of te blijven is de beste aanpak. Zie de jongere als een gewone jongen of meisje met wensen en behoeften. Als groep wordt het misschien intimiderend, maar het zijn toch gewoon mensen".

AANPAK OVERLAST

Het blijft een lastig spanningsveld. Volwassenen en jongeren leven in verschillende werelden en jongeren leven in verschillende werelden en jongeren leven in verschillende werelden. En misschien is dat ook zo. In ieder geval een verschillende belevingswereld. Hoe krijg en houd je die een beetje leuk in balans? Alef vertelt dat de aanpak moet bestaan uit meerdere lagen: aanspreken van de jongeren, maar vooral interesse tonen (en hebben) voor wat jongeren nodig hebben. Nodig ze eens uit in het buurthuis en praat erover. Wat willen jullie in deze wijk? Wat kunnen wij voor jullie betekenen? In wijk Zuid zit Alef in een werkgroep jeugd die voor en met jongeren activiteiten organiseert (disco, film, meiden-groep etc, wat jongeren zelf willen). Door meer voor en mét de jeugd in de wijk te organiseren zal hun betrokkenheid groter worden. Waarvoor ze meer oog krijgen voor de overlast die ze óók veroorzaken. Alef: "als je als wijkjongere bedenkt dat de jonge kinderen van je buur-

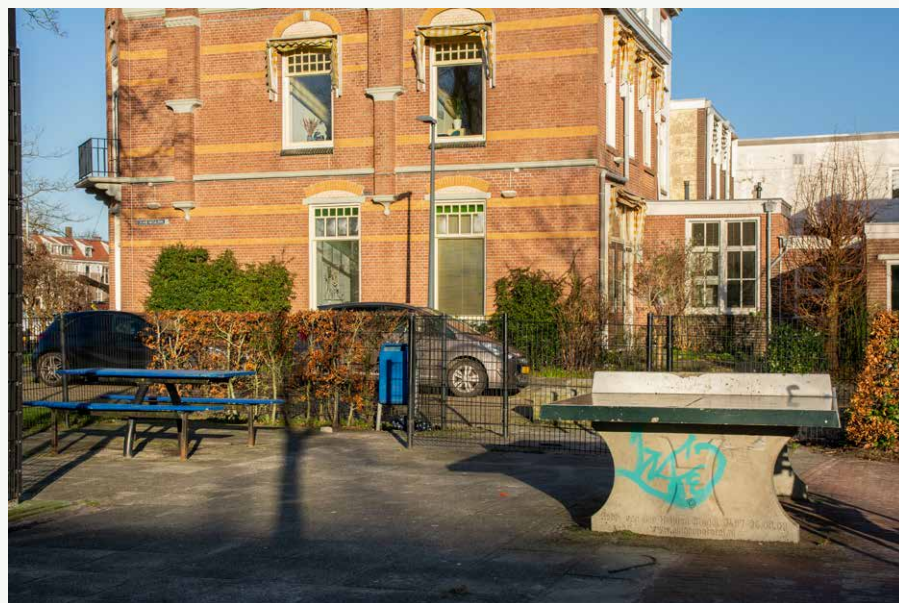
man morgen weer in de speeltuin spelen, ben je wellicht eerder geneigd om je rommel op te ruimen. Eerder dan wanneer je helemaal geen binding met de wijk hebt. En een tip: investeer in jeugdigen van groep 7 en 8 basisschool (10-12 jarigen). Zij zijn nog goed te bereiken en te betrekken. Deze leeftijd biedt een goede basis om relaties te leggen."

EXTRA MOEITE DOEN

Inderdaad, jongerenwerker Alef Sies heeft meer duidelijk gemaakt waarom het lastig is om voor jongeren iets te betekenen in de wijk. Het vraagt extra moeite van volwassenen: kijken door een andere bril; interesse tonen in plaats van (te snel) oordelen; praten met jongeren in plaats van met een boog om hen heen lopen (of de politie/meldpunt bellen). Investeren in tieners. Misschien moeten we wat vaker terugdenken aan onze eigen jeugd en puberteit. En als we er in de wijk niet uitkomen, zijn daar altijd nog jongerenwerkers Alef en Jens die kunnen 'tolken'. Dat is toch wel een geruststelling en misschien wel een uitnodiging.

Jongerenwerker Centrum Oost:
Jens Mollema, tel. 06-13968907
Straatjongerenwerker Alef Sies: tel
06- 34747490

Tekst en foto's speeltuin: Fransje Grisnich

wij zijn
www.jouw
tandarts.frl

jouw
tandarts

Bas Petit
Hans Scholtanus
Heert Zijlstra

Sixmastraat 66
8932 PA
Leeuwarden

058 2552888
info@jouwtandarts.frl
www.jouwtandarts.frl

FYSIOFRISO

Sinds juli 2012 zijn wij als praktijk werkzaam binnen het medisch centrum Buitenhove. Deze stap bracht ons meer ruimte, een grote en goed uitgeruste oefenzaal en meerdere zorgdisciplines onder een dak.

Het **Fysiofrisoteam** bestaat uit acht fysiotherapeuten en één oefentherapeute, ieder met een eigen specialisme. Hiermee proberen wij de voor U optimale zorg te verlenen. Onze benaderingswijze is individueel gericht, met persoonlijke aandacht en professionele begeleiding. Binnen onze praktijk bestaan er ook mogelijkheden om te oefenen in klein groepsverband.

Onze therapeuten:

Ynse de Boer

*Fysiotherapeut
Manueel therapeut*

Eke Siebinga

*Fysiotherapeut
nek/schouder/hoofdpijn*

Martine de Jong

Oefentherapeut Cesar

Dick de Roest

Fysiotherapeut

Ita de Roest-Luth

*Fysiotherapeut
Bekkenfysiotherapeut*

Sina Keuning

*Fysiotherapeut, Haptonomie,
Psychosomatische
Fysiotherapie*

Lianna Touwen

Fysiotherapeut

Mart Haan

Geriatric fysiotherapeut

Anouschka Nuver

Fysiotherapeut

Wietske Siemensma-v.d. Ploeg

Kinderfysiotherapeut

SILVIA DE WILD

Tekst en foto's: Fransje Grisnich

We ontmoeten Silvia tijdens de opbouw van de Foto Eksposysje op het plantsoentje van Tulpenburg, zomer 2021. Zij is zo aardig om ons stroom te leveren voor de elektrische zaag. Ze bewoont sinds kort een appartement in Tulpenburg. Jonge konijntjes huppelen in haar tuin. Een afspraak voor een interview is snel gemaakt met deze nieuwe buurtbewoonster.

WARS VAN TEVEEL REGELTJES

Silvia (43) is geboren en getogen in het Aldlân in Leeuwarden. Na korte verblijven in Groningen, Utrecht en Amsterdam woonde ze lange tijd in een studentenhuus in de Leeuwarder binnenstad, dicht bij het station. Een ideale uitvalsbasis voor haar studie klassieke talen in de genoemde universiteitssteden. Vanwege de overlast door de bouw van de nieuwe Pathé bioscoop verliet zij haar studentenhuus. Ze zocht een woning in de Oranjewijk, maar greep verleden jaar nèt mis en is toen neergestreken in een huurappartement in Tulpenburg. Stiekem hoopt ze nog steeds op een koophuis(je) in de Oranjewijk. Waarom? "Er wonen veel kunstenaars, het is een mooie gemengde wijk met gezinnen en alleenstaanden. Ik ken er verschillende collega's. Leuk is ook dat er mensen met heel verschillende beroepen wonen". Tulpenburg lijkt voor Silvia eigenlijk niet zo'n goede match. Haar huis is mooi, de omgeving ook, maar er zijn te veel geschreven en ongeschreven regels in zo'n appartementencomplex. Over de hoogte van de heg bij voorbeeld, alles moet op

elkaar afgestemd worden. Dat is wennen voor Silvia, die het liefst haar eigen gang gaat.

SPELFOUT IN LATIJNSE INSCRIPTIE

Silvia is docente klassieke talen op het Beyers Naudé Gymnasium in Leeuwarden. Ze geeft Latijn en Grieks in de onderbouw. Dat was in de afgelopen coronaperiode wel hectisch. Het betekende thuis werken, online lessen in elkaar zetten en vooral veel improviseren. Ook voor de leerlingen was het een lastige tijd. Om het nog een beetje leuk te houden bedacht Silvia prak-

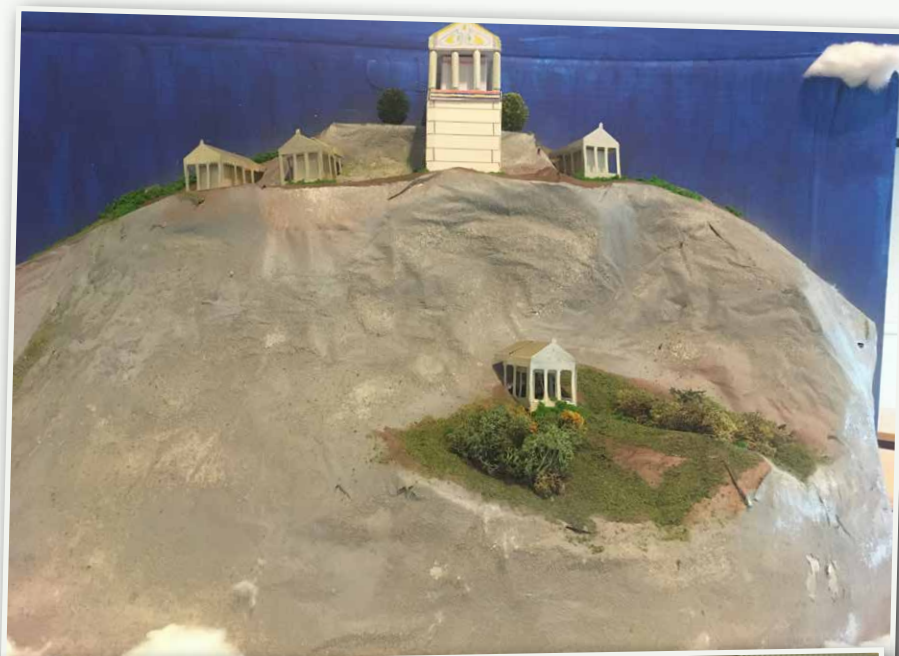
tijkopdrachten. Daardoor konden de leerlingen veel naar buiten. Ik vraag wat ik me daarbij moet voorstellen. "Nou, ik vroeg de leerlingen bij voorbeeld om in de stad op zoek te gaan naar Latijnse inscripties en die te vertalen. En vervolgens de achtergrond daarvan uit te zoeken. Dat was leuk en leerzaam. Een leerling kwam er zelfs achter dat er een spelfout in een bekende inscriptie staat. .... Ik heb het doorgegeven aan de LC maar niets meer van gehoord." En hoe deed je dat met Grieks? "Ik heb de leerlingen iets laten nabouwen uit de Ilias, het epische gedicht van Homerus. Ze bouwden het houten

paard van Troje, of een scène uit het verhaal, of de Olympus met de goden". Hieruit spreekt de creatieve geest van Silvia. Volgens mij vergeten leerlingen nooit meer die inscripties en die Ilias.

INCLUSIEVE OUDHEID

Silvia heeft lange tijd een passie gehad voor paardrijden. Ze was 'inrijdster' voor paardenhandelaars en reed ook bij maneges. Dat kostte erg veel tijd en ging soms ten koste van haar studie. Ze is daar nu mee gestopt omdat het niet meer te combineren is met haar baan. Ze heeft een nieuwe hobby: romans schrijven. Ze schreef al gedichten, maar van het uitgeven daarvan is het nog niet gekomen. Ze vindt het lastig om met kritiek om te gaan, zeker als die kritiek niet opbouwend is. Dat leidt bij Silvia tot een verlies van vertrouwen. En zonder vertrouwen lukt het niet. "Nu ik een baan heb durf ik meer. Ik hoef er nu geen geld mee te verdienen en voel me daardoor vrijer om te schrijven wat ik zelf wil." Silvia zou graag een roman willen uitgeven, en is nu bezig met een historische roman die zich afspeelt in de oudheid. Een 'inclusieve oudheid',

zoals zij het noemt. Niet vanuit een wit, westers perspectief geschreven maar met oog voor diversiteit. Dat klinkt interessant en ik nodig Silvia uit om het te laten weten als het af is. Dan kunnen we het er nog eens over hebben.

NOG EVEN OVER DIE KONIJNTJES

Toen ze ons van stroom voorzag had ze jonge konijntjes in de tuin huppelen. Waar zijn die gebleven? Silvia vertelt. "Toen ik hier kwam had ik twee huiskonijnen, Bugs en Bunny. Bunny heeft de verhuizing helaas niet overleefd. Toen heb ik voor Bugs een nieuw kameraadje gekocht: Sterre. Sterre bleek drachtig te zijn en is hier in de keuken bevallen van zeven jonge konijntjes. Na 10 dagen gingen ze lopen, Bugs vond het allemaal prima. Ze liepen hier in huis en in de tuin. Ik heb ze acht weken gehad, ze zijn nu net weg naar de opvang. Ik heb nu dus weer twee konijnen, Bugs en Sterre. Die mogen jammer genoeg niet meer naar buiten, de bewoners hier willen geen bouwsels in de tuinen. Ik kan daardoor geen ren in de tuin zetten. Er is hier een marter gesignaleerd en er zijn veel katten, dus los in de tuin is voor mijn konijnen geen optie meer, helaas."

HEB JE EEN LEVENSMOTTO?

"Carpe Diem! Pluk de Dag, dat is zo waar gebleken in de afgelopen tijd. Kijk per dag wat je kunt en wilt doen en doe wat op je pad komt. Laat dat niet (te lang) liggen want je weet nooit wat er gaat gebeuren." Dit interview is daarvan een voorbeeld. Silvia kwam op mijn pad, ik vroeg om een interview en ze zei spontaan ja. Leuk mens.

VAN SPEERPUNTWIJK NAAR PROEFTUIN

Eindelijk weer eens goed nieuws, jawel heel goed nieuws. Maar om niet gelijk met een spoiler te beginnen eerst nog even een korte terugblik.

hebben gekregen: het vlekkenplan. Per kleur en met behulp van een energiescan wordt dan een verbeterplan opgesteld om per woning de isolatie te verbeteren.

HET GROTE GELD

U voelt bij het lezen van al dit moois natuurlijk allang aankomen dat de kosten van zulk soort verbeterplannen niet of nauwelijks voor u te behappen zijn. Maar dan kunnen we gelukkig afsluiten met de opsteker van het jaar:

Op 11 maart 2022 kreeg NEO het geweldige nieuws dat de aanvraag om van de Oranjewijk/Tulpenburg/Klanderij een 'proeftuin' te maken voor de energietransitie nu officieel is gehonoreerd met maar liefst € 4 miljoen rijksgeld.

Tot slot van dit fantastische nieuws laten we wethouder Bert Wassink die namens de gemeente met NEO samenwerkte aan het woord:

“Deze toekenning biedt de Oranjewijk/Tulpenburg, de energiecoöperatie NEO en andere, allen zeer betrokken partijen nu extra financiële ondersteuning in het aardgasvrij maken van de wijk. Het is mooi dat deze projecten, die echt vanuit de Mienskip zelf zijn opgestart nu ook op steun van het Rijk kunnen rekenen. Een hele goede stimulans voor alle betrokkenen om de plannen met kracht door te zetten.”

Gefeliciteerd iedereen!

Hein Kraij

Website NEO: nieuweenergieoranjewijk.nl

U heeft vanaf februari 2020 inmiddels al 5x een **NEO MAGAZINE** in de bus gekregen, nummer 5 kwam eind februari 2022. Daarin wordt u heel gedetailleerd op de hoogte gehouden van alles wat zich rondom de Energietransitie (u weet wel: gaskraan dicht en overschakelen op andere energiebronnen) hier ter plekke afspeelt. Een belangrijk gegeven daarbij is de nauwe samenwerking tussen NEO en de gemeente Leeuwarden. Net als alle gemeenten in Nederland is Leeuwarden wettelijk verplicht vóór 2023 haar visie op de warmtevoorziening in de wijken en dorpen klaar te hebben. Om ervaring op te doen had de gemeente Oranjewijk/Tulpenburg als speerpuntwijk aangewezen en samen met NEO een aanvraag ingediend bij het Rijk om de transitieplannen die hier in de wijk al lang en breed zijn ontwikkeld te subsidiëren.

ISOLATIE PLANNEN

In het NEO MAGAZINE nr. 5 van een paar weken geleden krijgt u alle zeer concrete plannen over het isoleren van de woningen en schepen in de Oranjewijk/Tulpenburg overzichtelijk gepresenteerd. De bedoeling is om een bouwcentrum op te richten waar bewoners hulp en advies kunnen krijgen. Twee fulltime professionele medewerkers organiseren de uitvoering van het werk, helpen de bewoners bij de financiering en subsidie en zien erop toe dat het werk goed wordt uitgevoerd. Dat alles onder het motto dat 'de eerste stap op weg naar een CO2-neutrale energievoorziening van onze wijk het verbeteren is van woning isolatie.'

Om de wijkbewoners hiervoor enthousiast te maken is alvast bekeken welke woningen in de wijk op elkaar lijken. Zo werden 5 soorten woningen vastgesteld die op een overzichtelijke kaart van de wijk een kleurtje

RUSSELL

RUSSELL © 2022 studiovanbeek.nl

NIEUWE GEZICHTEN IN DE ORANJEWIJK

Waar: Emmakade 100

Wie: Jan Willem Wessels, Janne Aartsma en hun zoons Jeen (11 jaar), Kas (9 jaar) en Mick (4 jaar).

Jan Willem werkt als creatief conceptmaker bij een communicatiebureau in onze wijk. Janne is communicatieadviseur bij een theater in onze provincie.

Houden van: Jeen voetbalt graag, goochelt, schaakt en speelt gitaar. Gaat later een band beginnen met broertje Kas, die voetbalt en drumt.

Hoe lang zijn ze al wijkbewoners? Augustus vorig jaar betrok de familie het huis aan de Emmakade. Ze hebben het er reuze naar hun zin. Jammer is wel dat ze het huis maar voor 2 jaar mogen huren. Een eigen koophuis staat hoog op hun wensenlijstje. En dan het liefst nog in de wijk. (tips zijn welkom)

Wakker maken voor: Mick mogen we wakker maken voor sneeuw! Kas heeft er geen probleem mee, als het voor een bezoekje aan een pretpark is. Jeen ziet het breder, we mogen hem wekken voor het winnen van een loterij. Bij Janne mogen we 's nachts aankloppen voor een wintersportreisje, maar ook voor dat nieuwe eigen huis.

Waar: Willem Lodewijkstraat 135

Wie: Rosa Liebrand, Ewoud Herrema, zoontje Igmar van 3 en dochtertje Lavie, die op 31 december vorig jaar onze wijk kwam verrijken. Ewoud is drukker van beroep en Rosa werkt bij een kinderkledingzaak.

Houden van: Rosa houdt van hardlopen. Ewoud schaatst graag, maar er ligt jammer genoeg niet zo vaak ijs. Igmar is dol op

Waar: Oranje Nassaupark 4

Wie: Renze Bil, Suzanne Kool, Jafar en Zayn Al Khafaji. Renze is bierbrouwer en eigenaar van een brouwerij in speciaalbiere. Suzanne kwam vanuit Nieuwerkerk a/d IJssel naar Leeuwarden. Ze is docente Frans in Warffum, waar ze het reuze naar haar zin heeft.

Houden van: Renze kijkt graag voetbal (Cambuur) en doet aan – jawel –paragliding in de bergen. Suzanne loopt graag hard en doet mee met de bootcamp lessen in onze wijk. Verder ondernemen Renze en Suzan graag leuke dingen met de kinderen.

Hoe lang zijn ze al wijkbewoners? 29 september 2021 streken ze neer in de wijk. Er wordt nog druk geschoven met meubilair en ook de

auto's en heeft duidelijk al een eigen mening. Daardoor was het maken van een familiefoto een fikse uitdaging.

Waar komen de namen van de kinderen vandaan? 'Toen ons zoontje was geboren bleven we maar twijfelen over de naam. 4 uren lang hebben we naar hem gekeken en kwamen toen tot de conclusie dat het een echte Igmar was,' vertelt Rosa. De naam Lavie zag ze voorbijkomen toen zanger Danny Vera zijn dochtertje zo noemde. Ze vond de naam zó mooi en parkeerde hem in haar geheugen voor het geval ze nog een dochtertje zou krijgen.

Wie heeft er nachtdienst? Lavie is een lieve rustige baby. Ze wordt maar één keer per nacht wakker voor borstvoeding. Rosa dus.

verbouwing is nog niet af. Maar ze zijn erg gelukkig met hun mooie ruime woning in de Oranjewijk.

Wakker maken voor: Renze mogen we wakker maken voor een vliegreisje naar Marokko, waar hij erg graag nog eens wil paragliden. Suzanne hoeft er niet over na te denken: chocola!

COLOFON

REDACTIE

Erika van Driel
Fransje Grisnich
Rita Hogerhuis
Sita Koning
Annet Koopmans
Hein Kraij
Rixt Leijstra (kinderredactie)

KOPIJ

Kopij Zomerglossy 2022 aanleveren
vóór 3 juni 2022
Mail naar: redactie@oranjewijk.nl

CONTACTPERSOON

Hein Kraij
tel. 058 2164845 of 06 2255 8276

VASTE COLUMNS

Gerco van Beek
Luuk van der Veen

GASTSCHRIJVERS

Mirjam Pruiksmā, Jochum Admiraal
Elsiet vd Ploeg, Gerlinda Rehberg

GRAFISCHE VORMGEVING en OPMAAK

Gilbert Terpstra, Verkorteweg CCM

FOTOGRAFIE

Fransje Grisnich
Sita Koning

OPLAGE

1000 stuks

BEZORGING

Sake en Jisk

PRINT

Copy Service Leeuwarden

JAARGANG 22

Lente 2022

WWW.ORANJEWIJK.NL

INFORMATIE EN CONTACTGEGEVENS

BESTUUR WIJKVERENIGING

(info@oranjewijk.nl):

Mirjam Pruiksmā, voorzitter,
voorzitter@oranjewijk.nl
Gerben Dijkstra, penningmeester,
penningmeester@oranjewijk.nl
Tino Renkema, lid
Janna Kaspers, lid

WIJKPANEL

(wijkpanel@oranjewijk.nl):

Elsiet van der Ploeg, voorzitter
Jochum Admiraal, secretaris
Christine Pietersen, penningmeester
Mirjam Pruiksmā, lid

NIEUWE ENERGIE ORANJEWIJK

Wordt lid van **NEO** voor € 2,50 per jaar (ruim 100 wijkbewoners gingen u al voor) en profiteer van alle info, inkoopvoordelen en nuttige adviezen die NEO haar leden biedt.

Ga naar <https://nieuweenergieoranjewijk.nl/doe-mee-en-word-lid/> of mail naar info@nieuweenergieoranjewijk.nl.

Het virtuele loket, voor vragen en tips:
energieloket@nieuweenergieoranjewijk.nl

EN VERDER

Moestuin:

oranjehof@oranjewijk.nl

Kinderactiviteiten:

kinderactiviteiten@oranjewijk.nl

Boomspiegelcommissie:

Ines.jonker@gmail.com

Redactie wijkblad:

redactie@oranjewijk.nl

Oud papier,

coördinator Janny Kamp,

janny@contagio.nl, 06 54636578

Wij staan voor u klaar!

- Onderhoud personenauto's
- Onderhoud bedrijfsauto's
- Onderhoud campers
- Onderhoud leaseauto's*
- APK
- Aircoservice
- Accu's
- Banden
- Storingsdiagnose
- Verkoop nieuwe en gebruikte auto's (gemiddeld 50 auto's op voorraad!)
- Private Lease
- Zakelijke Lease
- Financiering
- Zoekopdracht naar de door u gewenste auto!

*Afhankelijk van welke leasemaatschappij

KLUSSEN IN DE WIJK

